
Norsk Sjøforsikringsplan av 1996, Versjon 1999

FORORD

Etter initiativ fra Gjensidige Skipsassuransforeningers Komité, Norges Rederiforbund og Sjøassurandørernes Centralforening nedsatte styret i Det Norske Veritas i møte 7. oktober 1993 en komite til revisjon av Norsk Sjøforsikringsplan av 1964. Komiteen fikk følgende sammensetning:

Gjensidige Skipsassuransforeningers Komité

Havarisjef Leiv Andersen
Vise.adm. dir. Erling Huus-Hansen
Advokat Haakon Stang Lund

Den norske Krigsforsikring for Skib

Adm.dir. Sverre Kjelland-Mørdre

P&I-assurandørene

Ass.dir. Kjetil Eivindstad
Direktør Ivar Kleiven

Sjøassurandørernes Centralforening

Direktør Rolf L. Berentzen
Direktør Knut E. Lund
Adm.dir. Anne-Lise Løfsgaard
Avdelingsdirektør Tron Nummedal
Direktør Nicolas Wilmot

Norges Rederiforbund

Forsikringssjef Kåre Franseth
Advokat Arne Rikheim (varamann: Advokat Karoline Bøhler)
Finanssjef Jon Olav Østhus
Ass.dir. Torleiv Aaslestad

Teknologibedriftenes Landsforening

Direktør Hans Didrik Schou

Det Norske Veritas

Juridisk direktør Amund W. Skou

Fiskebåtrederne

Generalsekretær Audun Maråk

Sjøtrygdslagene

Havarisjef Palmer Sjøholm

Dispasjørene

Dispasjør Ragnar Svarstad (senere avløst av dispasjør Bjørn Slaatten)

med professor dr. juris Hans Jacob Bull som formann og professor dr. juris Trine-Lise Wilhelmsen som sekretær.

På komiteens første møte ble det nedsatt et eget redaksjonsutvalg, bestående av Huus-Hansen, Lund, Rikheim (med Bøhler som varamann), Stang Lund, Svarstad (senere avløst av Slaatten), Wilmot og Aaslestad, samt formannen og sekretæren. Redaksjonsutvalget utformet i første hånd de tekster og motiver som etter hvert ble forelagt for og diskutert av den samlede komiteen.

Komiteen besluttet at den nye Planen skulle ta utgangspunkt i 1964-Planens struktur og innhold, med enkelte viktige presiseringer. På den ene side var det naturlig å trekke inn under plan-systemet enkelte "nye" forsikringsarter. Planen inneholder derfor egne kapitler om henholdsvis krigsforsikring, fisk- og fraktefartøyforsikring og forsikring av offshore-innretninger. På den annen side er andre forsikringsarter ikke videreført i Planen, først og fremst P&I-forsikring og tilknyttede forsikringer. Dette skyldes at P&I-assurandørene klart markerte at de ville fortsette å tegne forsikring på egne vilkår, og at det derfor ikke ville være hensiktsmessig med en regulering av rederansvarsforsikring i Planen.

Et utkast til de tre første delene av Planen (kapitlene 1-16) ble i juni 1996 sendt på høring til en rekke offentlige og private institusjoner. Høringsut-talelsene ble behandlet av komiteen på møte i oktober 1996, der redaksjonsutvalget fikk fullmakt til å ferdigstille planteksten, og til å foreta nødvendige opprettinger i motivene basert på komiteens vedtak.

Når det gjaldt fjerde del, ble endelig utkast til kapittel 17 om fiske- og fraktefartøyforsikring etter en uformell høringsrunde behandlet av komiteen i november 1996. Endelig utkast til kapittel 18 om forsikring av offshore-innretninger ble, etter å ha vært på høring hos de samme instanser som Planens tre første deler, behandlet av komiteen i mars 1997. Kapittel 19 om bygge-risikoforsikring er ennå ikke ferdigstilt av komiteen.

Styret i Det Norske Veritas vedtok i møte 12. desember 1996:

- (1) "Styret i Det Norske Veritas godkjenner Norsk Sjøforsikringsplan av 1996 kapittel 1-17 som vedtatt av Plankomiteen.
- (2) Styret i Det Norske Veritas gir Plankomiteen fullmakt til å vedta Norsk Sjøforsikringsplan av 1996 kapittel 18 og 19.
- (3) Styret i Det Norske Veritas samtykker i at det oppnevnes en permanent revisjonskomite for Norsk Sjøforsikringsplan av 1996, og gir Plankomiteen fullmakt til å fastsette nærmere regler for en slik komites sammensetning, arbeidsmåte og vedtak.
- (4) Styret forutsetter, iht. fullmakten fra Rådet, at godkjennelse også vil gis av Rådets formann. Styret vil senere komme tilbake til sammen-setningen av den permanente revisjonskomite."

De første 17 kapitlene trådte i kraft fra 1. januar 1997, mens kapittel 18 trådte i kraft fra 1. juni 1997. Ved ikrafttredelsen forelå det foreløpige utgaver av plantekst (for alle kapitler) og motiver (for kapitlene 1-16 og 18), i påvente av en trykt utgave. Planteksten til kapitlene 1-16 ble også oversatt til engelsk.

Det Norske Veritas utgir nå trykte utgaver av plantekst og motiver på norsk og engelsk. Samtidig legges også disse utgavene ut på Internet. I denne forbindelse har komiteen foretatt enkelte mindre korreksjoner, i det vesentlige av språklig art, og først og fremst i motivene. Selv om endringene er ubetydelige, har komiteen funnet det riktig å markere dette ved å kalle denne utgaven for Norsk Sjøforsikringsplan av 1996, Versjon 1997.

Denne versjonen vil tre i kraft fra 1. januar 1998.

Tanken er at planteksten heretter skal vurderes årlig av en permanent revisjonskomite med sikte på mulige endringer. Eventuelle senere utgaver vil dermed bli kalt Norsk Sjøforsikringplan av 1996, Versjon 1998, Versjon 1999, osv.

Oslo, september 1997

Hans Jacob Bull
formann

Trine-Lise Wilhelmsen
sekretær

FORORD, VERSJON 1999

Under arbeidet med Norsk Sjøforsikringsplan av 1996, Versjon 1997, utsatte Plankomiteen ferdigstillingen av kapittel 19 om byggerisiko av tidsmessige årsaker til neste versjon av Planen. Kapittel 19 med motiver ble diskutert på møte i Plankomiteen 12. november 1997, og deretter sendt på høring. På grunnlag av høringsuttalelsene vedtok Plankomiteen 4. mars 1998 kapittel 19 med motiver, men ga sekretariatet og underutvalget for byggerisikoforsikring fullmakt til å gjøre mindre justeringer. Den endelige versjonen av tekst og motiver til kapittel 19 inkorporeres nå i Norsk Sjøforsikringsplan av 1996, Versjon 1999.

Logisk burde den nye versjonen kalles for Versjon 1998. Det er imidlertid mer naturlig å knytte de enkelte planversjoner til det samme året som vilkårene skal gjelde for. Den nye Planen skal gjelde fra 1. januar 1999, og blir derfor kalt for "Versjon 1999".

Som nevnt i forordet ovenfor, samtykket styret i Det Norske Veritas i møte 12. desember 1996 i at det ble oppnevnt en Permanent Revisjonskomite for årlig revisjon av Planen. Den Permanente Revisjonskomiteen har nå sitt formelle grunnlag i en avtale inngått mellom Det Norske Veritas (DNV), Norges Rederiforbund (NR), Sjøassurandørernes Centralforening (Cefor), Gjensidige Skipsassurandørernes Komité (nå Gjensidige Skipsassurandørers Komité) (GSK) og Sjøtrygdgruppen Gjensidig Skadeforsikringssselskap (SGS), som også er de parter som finansierer trykking og publisering av Planen, herunder internett-versjonen.

Under arbeidet med versjon 1999 har revisjonskomiteen hatt følgende sammensetning:

Gjensidige Skipsassurandørers Komité

Advokat Haakon Stang Lund
Havaridirektør Bjørn Terkelsen

Sjøassurandørernes Centralforening

Havarisjef Geirr Holten
Direktør Nicolas Wilmot

Norges Rederiforbund

Assuransesjef Skule Adolfsen
Direktør Viggo Bondi

Sjøtrygdgruppen Gjensidig Skadeforsikringssselskap

Havarisjef Palmer Sjøholm

Dispasjørene

Dispasjør Bjørn Slaatten

og med professor dr. juris Hans Jacob Bull som formann og professor dr. juris Trine-Lise Wilhelmsen som sekretær.

Revisjonskomiteen har etter høring vedtatt følgende tre endringer for inkorporering i Norsk Sjøforsikringsplan av 1996, Versjon 1999:

- (1) Ny § 3-24A, som inneholder en spesiell sikkerhetsforskrift knyttet til datogjenkjennelsesproblemer ved årtusenskiftet ("millennium"-problemet).
- (2) Ny § 17-40A, som inneholder en bestemmelse om dekning av det særskilte vederlaget ved miljøbergning.
- (3) Nytt annet punkt i § 4-8 første ledd, om kaskoassurandørens dekning av rederiets felleshavaribidrag for frakt og certepartihyre.

Endringene trer i kraft fra 1. januar 1999.

Endringene i plantekst og motiver er markert med en loddrett strek i marginen i Versjon 1999. En del mindre endringer av korrekturmessig karakter er likevel ikke markert.

Den engelske oversettelsen av Planen med motiver ble i forbindelse med Versjon 1997 lagt inn på internett, med adresse:

Engelsk versjon: <http://www.norwegianplan.no/eng/>

Norsk versjon: <http://www.norwegianplan.no/nor/>

Nye versjoner av Planen med motiver vil hvert år bli lagt inn på internett i fullstendig form, med særskilt fargemarkering av alle endringer.

Oslo, november 1998

Hans Jacob Bull
formann

Trine-Lise Wilhelmsen
sekretær

DEL EN FELLESREGLER FOR ALLE FORSIKRINGSARTER

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1-1. Definisjoner

I denne Plan betyr

- (a) assurandøren: den som ved avtalen har påtatt seg å yte forsikring,
- (b) forsikringstageren: den som har inngått forsikringsavtalen med assurandøren,
- (c) sikrede: den som etter forsikringsavtalen vil ha krav på erstatning eller forsikringssum. I ansvarsforsikring er sikrede den hvis erstatningsansvar er dekket,
- (d) tap: økonomisk tap av enhver art, derunder totaltap, skade, inntektstap, omkostninger og ansvar,
- (e) partikulært tap, partikulær skade etc.: tap, skade etc. som ikke erstattes i felleshavari.

§ 1-2. Polise

Når avtalen er sluttet, kan forsikringstageren forlange polise. Polisen skal bekrefte at avtale er inngått og henvise til vilkårene. Vil assurandøren gjøre gjeldende vilkår som ikke fremgår av polisen eller henvisninger i polisen, har han bevisbyrden for at forsikringstageren var kjent med vedkommende vilkår, og at dette skulle gjelde.

Forsikringstageren må fremsette mulige innvendinger mot innholdet i polisen uten ugrunnet opphold. Gjør han ikke det, ansees polisen godkjent.

§ 1-3. Avtaleinngåelse gjennom megler

Gir forsikringstageren en megler i oppdrag å tegne forsikring, skal megleren oversende ham skriftlig utkast til forsikringsavtale til godkjenning.

Det godkjente utkastet fremlegges for assurandøren, som ved enighet skal utstede en skriftlig bekreftelse til megleren på at forsikringsavtale er inngått på grunnlag av utkastets bestemmelser.

Megleren skal deretter utstede en likelydende forsikringsbekreftelse til forsikringstageren. Har forsikringstageren innvendinger mot innholdet i forsikringsbekreftelsen, må han fremsette dem overfor megleren uten ugrunnet opphold. Gjør han ikke det, ansees forsikringsbekreftelsen godkjent.

Forlanger forsikringstageren polise i henhold til § 1-2, skal megleren bistå med utstedelsen. Utsteder megleren polise på vegne av assurandøren, skal polisen uttrykkelig angi at den er utstedt av megleren i henhold til fullmakt fra assurandøren. Forøvrig har megleren ikke adgang til å opptre på vegne av assurandøren uten skriftlig fullmakt.

§ 1-4. Henvisning til norsk jurisdiksjon og lovvalg

Er forsikring på grunnlag av denne Plan tegnet med norsk hovedassurandør er det avtalt at:

- (a) søksmål om enhver sak, tvist eller uenighet av enhver art som oppstår under eller i forbindelse med eller på noen måte vedrører denne forsikringsavtalen, kun kan anlegges i Norge for norske domstoler og på grunnlag av norsk rett, og at utelukkende norsk rett gjelder,
- (b) assurandøren(e) ikke skal kunne saksøkes ved noen andre domstoler,
- (c) assurandøren(e) kun kan saksøkes ved det verneting hvor hovedassurandørens hovedkontor ligger.

Bestemmelsene i første ledd kan ikke fravikes med mindre assurandøren(e) selv har gitt skriftlig samtykke.

Er forsikring på grunnlag av denne Plan tegnet med utenlandsk hovedassurandør, er det avtalt at norsk rett rett gjelder, og at koassurandørene kan saksøkes ved hovedassurandørens vernetting.

§ 1-5. Forsikringstid

Med mindre annet er avtalt, begynner assurandørens ansvar å løpe når forsikringstageren eller assurandøren har godtatt de vilkår som den annen part har stilt.

Skal assurandørens ansvar etter avtalen begynne å løpe en bestemt dag uten at tidspunktet er angitt, begynner ansvaret kl. 0000. Gjelder en forsikring til en bestemt dag uten at tidspunktet er angitt, opphører ansvaret kl. 2400. Klokkeslettet beregnes etter UTC.

Forsikringen opphører ved utløpet av den avtalte forsikringstiden, medmindre partene er enige om å fornye den. Ved eventuell fornyelse gjelder de vilkår som da blir avtalt. Bestemmelsen i § 1-2 gjelder tilsvarende.

Kapittel 2. Alminnelige regler om forsikringens omfang

Avsnitt 1 Interesse og forsikringsverdi

§ 2-1. Forsikring som ikke knytter seg til noen interesse

En avtale om forsikring som ikke knytter seg til noen interesse, er ugyldig.

§ 2-2. Forsikringsverdien

Forsikringsverdien er interessens fulle verdi ved forsikringens begynnelse.

§ 2-3. Taksert forsikringsverdi

Er forsikringsverdien ved avtale fastsatt til et bestemt beløp - taksert forsikringsverdi ("takst") - kan assurandøren bare kreve den tilsidesatt dersom forsikringstageren har gitt misvisende opplysninger om de egenskaper ved forsikringsgjenstanden som er av betydning for verdsettelsen.

Har interessens verdi på grunn av konjunkturedringer forandret seg vesentlig etter at forsikringen ble tegnet, har begge parter rett til å kreve den takserte forsikringsverdien endret med fjorten dagers varsel.

Er det uenighet om vilkårene for endring av den takserte forsikringsverdien i henhold til annet ledd foreligger, avgjøres spørsmålet med endelig virkning av en norsk dispassjør utpekt av sikrede.

§ 2-4. Underforsikring

Er forsikringssummen mindre enn forsikringsverdien, skal assurandøren bare erstatte en så stor del av tapet som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og forsikringsverdien. Hvis en takst er blitt satt til side etter § 2-3 første ledd, skal den likevel brukes som forsikringsverdi ved anvendelse av denne regel.

§ 2-5. Overforsikring

Er forsikringssummen større enn forsikringsverdien, skal assurandøren bare erstatte tapet inntil forsikringsverdien.

Er interessen overforsikret i svikaktig hensikt, er avtalen ikke bindende for assurandøren.

§ 2-6. Assurandørens ansvar når interessen også er forsikret hos annen assurandør

Er interessen forsikret mot samme fare hos flere assurandører, svarer hver av dem overfor sikrede etter sin avtale, inntil sikrede har fått den erstatning han i alt har krav på.

Har en av assurandørene betinget seg ansvarsfrihet dersom interessen også er forsikret hos en annen assurandør, svarer han bare for det beløpet sikrede ikke får dekket hos andre assurandører.

Har alle assurandørene betinget seg ansvarsfrihet dersom interessen også er forsikret hos en annen assurandør, gjelder reglene i første ledd.

§ 2-7. Regress mellom assurandørene når interessen er forsikret hos flere assurandører

Er interessen forsikret mot samme fare hos flere assurandører, skal de samlede erstatninger i regressoppgjøret utlignes etter forholdet mellom de beløp hver enkelt assurandør sto ansvarlig for.

Har alle assurandørene betinget seg ansvarsfrihet dersom interessen også er forsikret hos en annen assurandør, og sikrede har fått oppgjør etter reglene i § 2-6 tredje ledd, gjelder regressregelen i første ledd tilsvarende.

Har sikrede rett til å kreve sitt tap dekket av en assurandør etter reglene om redningsomkostninger, skal denne assurandøren dekke de samlede erstatninger i regressoppgjøret så langt han er ansvarlig. Dette gjelder selvom alle assurandørene har forbeholdt seg ansvarsfrihet dersom interessen også er forsikret hos en annen assurandør.

Avsnitt 2 Farefelt, årsakssammenheng og tap

§ 2-8. Farefeltet ved forsikring mot sjøfare

En forsikring mot sjøfare omfatter alle farer som interessen blir utsatt for, med unntak av:

- (a) de farer som omfattes av en forsikring mot krigsfare etter § 2-9,
- (b) inngrep av statsmakt. Med statsmakt forstås personer eller organisasjoner som utøver offentlig eller overstatlig myndighet. Som inngrep ansees ikke tiltak fra statsmakt for å avverge eller begrense skade, såfremt risikoen for slik skade er forårsaket av en fare som omfattes av forsikringen mot sjøfare,
- (c) manglende betalingsevne,
- (d) frigjøring av atomenergi.

§ 2-9. Farefeltet ved forsikring mot krigsfare

En forsikring mot krigsfare omfatter:

- (a) farer som skyldes krig eller krigslignende forhold, eller bruk av våpen eller andre krigsmidler under militærøvelser i fredstid eller nøytralitetsvern,
- (b) oppbringelse, prisedømmelse, konfiskasjon, og andre lignende inngrep som foretas av fremmed statsmakt. Med fremmed statsmakt forstås annen statsmakt enn statsmakt i skipets registreringsstat eller i den stat hvor de vesentlige eierinteresser befinner seg, samt personer og organisasjoner som urettmessig utgir seg for å utøve offentlig eller overstatlig myndighet. Som inngrep ansees ikke rekvisisjon til eiendom eller bruk som foretas av statsmakt,
- (c) opptøyer, streik, lockout, sabotasje og lignende,
- (d) sjørøveri og mytteri,
- (e) tiltak fra statsmakt for å avverge eller begrense skade, såfremt risikoen for slik skade er forårsaket av en fare som nevnt i litra (a) - (d).

Forsikringen omfatter ikke:

- (a) manglende betalingsevne,
- (b) frigjøring av atomenergi.

Er skipet forsikret i Den norske Krigsforsikring for Skib, omfatter en forsikring mot krigsfare også:

- (a) rekvisisjon til eiendom eller bruk som foretas av fremmed statsmakt,
- (b) tap som er en direkte og umiddelbar følge av en eksplosjon forårsaket av bruk av atomvåpen i krigsøyemed, såfremt skipet befinner seg innenfor det ordinære fartsområdet, jfr. § 3-15 første ledd. Skader forårsaket ved stråling eller radioaktivt nedfall dekkes likevel ikke.

§ 2-10. Farefeltet når det ikke er avtalt hva forsikringen omfatter

Hvis ikke annet er avtalt, omfatter forsikringen bare sjøfare.

§ 2-11. Årsakssammenheng. Periodisering av tap

Assurandøren svarer for tap som skyldes at interessen i forsikringstiden er rammet av en fare som forsikringen omfatter.

Svakhet eller skade som er ukjent ved begynnelsen eller utløpet av en forsikring, og som senere fører til havari eller en videreutvikling av skaden til andre deler, skal regnes som en sjøfare som rammer skipet på det tidspunktet da havariet eller skade på andre deler inntreffer, eller på det tidligere tidspunktet da svakheten eller den første skaden ble kjent.

§ 2-12. Hovedregel om bevisbyrde

Sikrede har bevisbyrden for at han har lidt et tap som forsikringen omfatter, og for tapets omfang.

Assurandøren har bevisbyrden for at tapet er forårsaket av forhold som forsikringen ikke omfatter, medmindre noe annet fremgår av andre bestemmelser.

Sikrede har bevisbyrden for at tap ikke skyldes frigjøring av atomenergi, jfr. § 2-8 litra (d) og § 2-9 annet ledd litra (b).

§ 2-13. Samvirke mellom flere farer

Hvis tapet er forårsaket ved et samvirke mellom flere forskjellige farer, og en eller flere av disse farer ikke omfattes av forsikringen, fordeles tapet forholdsmessig over de enkelte farer etter den innflytelse hver av dem må antas å ha øvet på dets inntreden og omfang, og assurandøren svarer bare for den del av tapet som blir henført til de farer forsikringen omfatter.

Hvis frigjøring av atomenergi, jfr. § 2-8 litra (d) og § 2-9 annet ledd litra (b), har medvirket til tapet, skal hele tapet henføres til denne faren.

§ 2-14. Samvirke mellom sjøfare og krigsfare

Hvis tapet er forårsaket ved et samvirke mellom sjøfare, jfr. § 2-8, og krigsfare, jfr. § 2-9, skal hele tapet ansees forårsaket av den faregruppe som har vært dominerende årsak. Hvis ingen av faregruppene fremtrer som dominerende årsak, skal begge faregrupper ansees å ha øvet like stor innflytelse på tapets inntreden og omfang.

§ 2-15. Tap som i sin helhet ansees forårsaket av krigsfare

Krigsfare skal alltid ansees som dominerende årsak til:

- (a) tap som skyldes at skipet er blitt skadet ved bruk av våpen eller andre krigsmidler i krigsøyemed eller under militærøvelser i fredstid eller under nøytralitetsvern,
- (b) tap som skyldes at skipet som følge av krig eller krigslignende forhold får fremmed mannskap ombord, som helt eller delvis berøver føreren den frie ledelsen av skipet,
- (c) tap av eller skade på en båt som skyldes at den henger utsvingt på grunn av krigsfare, og skade på skipet som en slik båt volder.

§ 2-16. Tap som enten skyldes sjøfare eller krigsfare

Er det på det rene at et tap enten er forårsaket av sjøfare, jfr. § 2-8, eller av krigsfare, jfr. § 2-9, uten at det er mulig å utpeke farer innen én av gruppene som den overveiende sannsynlige årsak, får regelen i § 2-14 annet punkt tilsvarende anvendelse.

Kapittel 3. Forsikringstagerens og sikredes forhold

Avsnitt 1 Forsikringstagerens opplysningsplikt

§ 3-1. Opplysningspliktens omfang

Forsikringstageren skal ved avtalens inngåelse gi fullstendige og riktige opplysninger om alle omstendigheter som det er av betydning for assurandøren å kjenne til når han skal avgjøre om og i tilfelle på hvilke betingelser han vil overta forsikringen.

Blir forsikringstageren klar over at han har gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om risikoen, skal han uten ugrunnet opphold melde fra til assurandøren om dette.

§ 3-2. Svik

Har forsikringstageren svikaktig forsømt sin opplysningsplikt, er avtalen ikke bindende for assurandøren.

Assurandøren kan også si opp andre forsikringsavtaler han har med forsikringstageren med fjorten dagers varsel.

§ 3-3. Annen forsømmelse av opplysningsplikten

Hvis forsikringstageren ved avtalens inngåelse på annen måte har forsømt sin opplysningsplikt, og det må antas at assurandøren ikke ville ha overtatt forsikringen dersom forsikringstageren hadde gitt de opplysninger han burde, er avtalen ikke bindende for assurandøren.

Må det antas at assurandøren ville ha overtatt forsikringen, men på andre vilkår, svarer han bare i den utstrekning det godtgjøres at tapet ikke skyldes omstendigheter som forsikringstageren burde ha gitt opplysning om. Ansvarer begrenses på samme måte hvis forsikringstageren forsømmer sin opplysningsplikt etter avtalens inngåelse, med mindre det godtgjøres at tapet er inntruffet før forsikringstageren kunne ha berikket sine opplysninger.

I de tilfelle som er nevnt i annet ledd kan assurandøren si opp forsikringen med fjorten dagers varsel.

§ 3-4. Overtredelse av opplysningsplikten som ikke kan tilregnes forsikringstageren

Har forsikringstageren gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger, uten at det er noe å legge ham til last, svarer assurandøren som om det var blitt gitt riktige opplysninger, men han kan si opp forsikringen med fjorten dagers varsel.

§ 3-5. Tilfelle hvor assurandøren ikke kan påberope at det er gitt mangelfulle opplysninger

Assurandøren kan ikke påberope at det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger dersom han, på det tidspunkt da opplysning burde ha vært gitt, hadde eller burde hatt kjennskap til forholdet. Han kan heller ikke påberope seg § 3-3 og § 3-4 dersom det forhold som det ble gitt uriktig eller ufullstendig opplysning om, har opphørt å ha betydning for ham.

§ 3-6. Assurandørens underrettningsplikt

Får assurandøren kjennskap til at det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger, skal han uten ugrunnet opphold skriftlig underrette forsikringstageren om i hvilken utstrekning han vil påberope seg § 3-2, § 3-3 og § 3-4. Gjør han ikke det, taper han sin rett til å påberope seg disse bestemmelsene.

§ 3-7. Assurandørens rett til å få opplysninger fra klassifikasjonsselskapet m.v

Forsikringstageren plikter på assurandørens anmodning å skaffe ham alle tilgjengelige opplysninger fra klassifikasjonsselskapet om skipets tilstand før og under forsikringstiden.

Forsømmer forsikringstageren sin plikt etter første ledd, kan assurandøren si opp forsikringen med fjorten dagers varsel, dog tidligst til opphør ved skipets ankomst til nærmeste sikre havn etter assurandørens anvisning.

Assurandøren har fullmakt til å innhente opplysninger som nevnt i første ledd direkte fra klassifikasjonsselskapet og fra relevante myndigheter i det land der skipet er registrert eller har vært gjennom havnestatskontroll. Forsikringstageren skal underrettes senest samtidig med at slik innhenting av opplysninger foretas.

Avsnitt 2 Fareendring

§ 3-8. Fareendring

Fareendring foreligger når det skjer en endring i de forhold som etter avtalen skal danne grunnlaget for forsikringen, og faren derved endres i strid med avtalens forutsetninger.

Skifte av skipets disponent eller av det selskap som har ansvaret for skipets teknisk/maritime drift, skal regnes som fareendring i henhold til første ledd.

§ 3-9. Fareendring som sikrede har fremkalt eller samtykket i

Har sikrede etter avtalens inngåelse forsettlig fremkalt eller samtykket i en fareendring, er assurandøren fri for ansvar, såfremt det kan antas at han ikke ville ha overtatt forsikringen, hvis han ved avtalens inngåelse hadde hatt kjennskap til at endringen ville finne sted.

Kan det antas at assurandøren ville ha overtatt forsikringen, men på andre vilkår, svarer han bare i den utstrekning det godtgjøres at tapet ikke skyldes fareendringen.

§ 3-10. Assurandørens oppsigelsesrett

Inntrer en fareendring, kan assurandøren si opp forsikringen med fjorten dagers varsel.

§ 3-11. Sikredes underretningsplikt

Får sikrede kjennskap til at det vil inntre eller er inntrådt en fareendring, skal han uten ugrunnet opphold underrette assurandøren. Unnlater sikrede dette uten forsvarlig grunn, kommer regelen i § 3-9 til anvendelse, selv om endringen ikke er fremkalt av ham eller med hans samtykke, og assurandøren kan si opp forsikringen med fjorten dagers varsel.

§ 3-12. Tilfelle hvor assurandøren ikke kan påberope seg en fareendring

Assurandøren kan ikke påberope seg § 3-9 og § 3-10 etter at fareendringen har opphørt å ha betydning for ham.

Det samme gjelder hvis faren er endret ved foranstaltninger som tar sikte på å redde menneskeliv, eller ved at det forsikrede skip under reisen berger eller forsøker å berge skip eller gods.

§ 3-13. Assurandørens underretningsplikt

Får assurandøren kjennskap til at det er inntrådt en fareendring, skal han uten ugrunnet opphold skriftlig

underrette sikrede om i hvilken utstrekning han vil påberope seg § 3-9 og § 3-10. Gjør han ikke det, taper han sin rett til å påberope seg disse bestemmelser.

§ 3-14. Tap av klasse eller skifte av klassifikasjonsselskap

Ved forsikringstidens begynnelse skal skipet ha klasse i et klassifikasjonsselskap godkjent av assurandøren.

Forsikringen faller bort ved tap av klasse eller skifte av klassifikasjonsselskap, medmindre assurandøren uttrykkelig samtykker i at forsikringsforholdet fortsetter. Er skipet underveis når klassen går tapt eller skiftes, faller forsikringsdekningen likevel ikke bort før skipets ankomst til nærmeste sikre havn etter assurandørens anvisning.

Tap av klasse foreligger hvor sikrede eller noen på hans vegne ber om at klassen blir strøket, eller hvor klassen suspenderes eller trekkes tilbake av andre årsaker enn et inntrådt havari.

§ 3-15. Fartsområde

Forsikringens ordinære fartsområde omfatter alle farvann, med de begrensninger som følger av vedlegget til Planen med hensyn til betingede og ekskluderte områder. Forsikringstageren plikter å varsle assurandøren før skipet seiler utenfor det ordinære fartsområdet.

I de betingede fartsområdene kan skipet fortsatt seile, men det skal betales tilleggspremie, og assurandøren kan også fastsette andre vilkår. Oppstår det skade mens skipet befinner seg i et betinget område med sikredes samtykke og uten at melding er gitt, erstattes skaden med fradrag av en fjerdepart, maksimum USD 150 000. Bestemmelsen i § 12-19 gjelder tilsvarende.

Kommer skipet inn i et ekskludert fartsområde, trer forsikringen ut av kraft, medmindre assurandøren på forhånd har gitt tillatelse eller overskridelsen ikke skyldes forsettlig forhold fra skipets fører. Kommer skipet før forsikringstidens utløp ut av det ekskluderte området, trer forsikringen på nytt i kraft. Bestemmelsen i § 3-12 annet ledd får tilsvarende anvendelse.

§ 3-16. Rettsstridige foretagender

Assurandøren svarer ikke for tap som er en følge av at skipet brukes til rettsstridig formål, med mindre sikrede hverken kjente eller burde ha kjent til forholdet på et slikt tidspunkt at det ville ha vært mulig for ham å gripe inn.

Hvis sikrede ikke griper inn uten ugrunnet opphold etter at han ble kjent med forholdet, kan assurandøren si opp forsikringen med fjorten dagers varsel.

Blir skipet med sikredes samtykke i det vesentlige brukt til fremme av rettsstridig formål, faller forsikringen bort.

§ 3-17. Suspensjon av forsikringen ved rekvisisjon

Blir skipet rekvirert av statsmakt, trer både forsikringen mot sjøfare og mot krigsfare ut av kraft. Faller rekvisisjonen bort før forsikringstidens utløp, trer forsikringen påny i kraft. Er skipet da i vesentlig dårligere stand enn det var før rekvisisjonen fant sted, kan assurandøren si opp forsikringen med fjorten dagers varsel, dog tidligst til opphør ved skipets ankomst til nærmeste sikre havn etter assurandørens anvisning.

Er skipet forsikret i Den norske Krigsforsikring for Skib, trer forsikringen mot krigsfare likevel ikke ut av kraft ved rekvisisjon fra fremmed statsmakt. Forsikringen mot krigsfare dekker i så fall også de farer som etter § 2-8 omfattes av en forsikring mot sjøfare.

§ 3-18. Melding om rekvisisjon

Får sikrede vite at skipet er eller vil bli rekvirert, eller at det er eller vil bli tilbakelevert etter rekvisisjon, skal han melde fra til assurandøren uten ugrunnet opphold.

Assurandøren kan forlange at sikrede umiddelbart etter tilbakeleveringen for egen regning skal la skipet besikte i dokk. Assurandøren skal varsles i god tid til besiktelsen.

Har sikrede forsømt å oppfylle sine plikter etter første eller annet ledd, har han bevisbyrden for at tapet ikke skyldes havarier eller andre lignende forhold som er intruffet mens skipet var rekvirert.

§ 3-19. Suspensjon av forsikringen ved midlertidig beslagleggelse

Bli skipet midlertidig beslaglagt av statsmakt, uten at § 3-17 kommer til anvendelse, trer forsikringen mot sjøfare ut av kraft. Forsikringen mot krigsfare dekker i så fall også de farer som etter § 2-8 omfattes av en forsikring mot sjøfare.

§ 3-18 får tilsvarende anvendelse.

§ 3-20. Flytting av skipet til reparasjonsverksted

Må det antas at en flytting av skipet til reparasjonsverksted kan medføre en økning av risikoen på grunn av skade, skal sikrede på forhånd gi melding til assurandøren om flyttingen.

Vil flyttingen medføre en vesentlig økning av risikoen, kan assurandøren, før flyttingen påbegynnes, meddele sikrede at han av denne grunn motsetter seg flyttingen. Er slik meddelelse gitt eller har sikrede forsømt å gi melding etter første ledd, svarer assurandøren ikke for tap som oppstår under eller som følge av flyttingen.

§ 3-21. Eierskifte

Går skipet over til ny eier ved salg eller på annen måte, faller forsikringen bort.

Avsnitt 3 Sjødyktighet. Sikkerhetsforskrifter

§ 3-22. Manglende sjødyktighet

Assurandøren svarer ikke for tap som er en følge av at skipet ikke er i sjødyktig stand, dersom sikrede hadde eller burde ha hatt kjennskap til skipets mangler på et slikt tidspunkt at det hadde vært mulig for ham å gripe inn. Dette gjelder likevel ikke hvis sikrede er fører av skipet eller medlem av dets besetning, og den forsømmelse han har gjort seg skyldig i, er av nautisk art.

Assurandøren har bevisbyrden for at skipet ikke er i sjødyktig stand, med mindre skipet springer lekk mens det er flott. Sikrede har bevisbyrden for at han hverken hadde eller burde ha hatt kjennskap til manglene, og for at det ikke er årsakssammenheng mellom den manglende sjødyktigheten og havariet.

§ 3-23. Assurandørens rett til å forlange besiktelse av skipet

Assurandøren har rett til når som helst i forsikringstiden å undersøke om skipet er i sjødyktig stand. Hvis det er nødvendig av hensyn til undersøkelsen, kan han forlange at lasten helt eller delvis skal losses.

Nekter sikrede å la assurandøren foreta slik undersøkelse, svarer assurandøren deretter bare i den utstrekning sikrede godtgjør at tapet ikke skyldes mangler ved skipet som ville ha blitt oppdaget.

Er undersøkelsen ikke foranlediget av et havari eller annet lignende forhold som omfattes av forsikringen, skal assurandøren erstatte sikrede såvel hans omkostninger som det tap han lider som følge av undersøkelsen, medmindre det viser seg at skipet er usjødyktig.

§ 3-24. Sikkerhetsforskrifter

Med sikkerhetsforskrifter menes påbud om forholdsregler for å forebygge tap, gitt av offentlig myndighet, fastsatt i forsikringsavtalen, gitt av assurandøren med hjemmel i forsikringsavtalen, eller gitt av klassifikasjonsselskapet.

Periodiske besiktelser fastsatt av offentlig myndighet eller klassifikasjonsselskapet utgjør en sikkerhetsforskrift etter første ledd. Slike besiktelser skal foretas innenfor de fastsatte tidsrammene.

§ 3-24A. Manglende datogjenkjenning ved årtusenskiftet m.v.

For å sikre at datamaskiner, elektronisk utstyr og elektroniske komponenter på skipet ikke vil kunne få funksjonelle problemer som følge av manglende datogjenkjenning i tilknytning til årtusenskiftet, skal sikrede sørge for at:

- (a) produsenter av slike gjenstander skriftlig bekrefter at gjenstandene ikke vil kunne få slike funksjonelle problemer;
- (b) gjenstandene - i den utstrekning produsentene ikke kan eller vil gi bekreftelser som nevnt i litra (a) - blir testet med sikte på å bringe på det rene om de hver for seg eller i kombinasjon med annet utstyr vil kunne få slike funksjonelle problemer.

Viser bekreftelser og/eller tester som nevnt i første ledd at gjenstandene vil kunne få funksjonelle problemer, plikter sikrede å iverksette nødvendige tiltak for å overkomme disse problemene.

Ved overtredelse av denne sikkerhetsforskriften gjelder § 3-25 første ledd.

§ 3-25. Overtredelse av sikkerhetsforskrifter

Er en sikkerhetsforskrift overtrådt, svarer assurandøren bare i den utstrekning det godtgjøres at tapet ikke er en følge av overtredelsen eller at overtredelsen ikke kan tilregnes sikrede. Dette gjelder likevel ikke hvis sikrede er fører av skipet eller medlem av dets besetning, og den forsømmelse han har gjort seg skyldig i, er av nautisk art.

Gjelder overtredelsen en spesiell sikkerhetsforskrift, fastsatt i forsikringsavtalen, skal forsømmelse utvist av noen som på vegne av sikrede har plikt til å overholde forskriften eller påse at den blir fulgt, likestilles med sikredes egen forsømmelse. Det samme gjelder dersom det ikke foretas periodiske besiktelser som angitt i § 3-24 annet ledd.

§ 3-26. Skip i opplag

For skip som skal i opplag, skal det utarbeides en egen opplagsplan, som skal legges frem for assurandøren til godkjenning. Er dette ikke gjort, eller er opplagsplanen ikke fulgt under opplag, gjelder § 3-25 første ledd tilsvarende.

§ 3-27. Assurandørens oppsigelsesrett

Assurandøren kan si opp forsikringen med fjorten dagers varsel, dog tidligst til opphør ved skipets ankomst til nærmeste sikre havn etter assurandørens anvisning, når:

- (a) skipet på grunn av svekkelse, uheldig konstruksjon eller lignende forhold ikke kan ansees sjødyktig,
- (b) skipet er blitt usjødyktig på grunn av havari eller andre lignende forhold, og sikrede ikke lar det utbedre uten ugrunnet opphold,
- (c) en sikkerhetsforskrift av vesentlig betydning er forsettlig eller grovt uaktsomt overtrådt av sikrede eller av noen som på hans vegne har plikt til å overholde forskriften eller påse at den blir fulgt.

§ 3-28. Kontraktsvilkår

Assurandøren kan bestemme at det ved kontraktsslutning i forbindelse med driften av det forsikrede skip skal benyttes bestemte vilkår eller at bestemte vilkår ikke skal benyttes. Dette kan gjøres generelt eller for en bestemt havn eller fart.

Avsnitt 4 Redningsforanstaltninger m.v.

§ 3-29. Sikredes plikt til å underrette assurandøren om havari

Hvis et havari truer med å inntreffe eller er inntruffet, skal sikrede uten ugrunnet opphold varsle assurandøren, og holde ham underrettet om den videre utvikling.

Sikrede og skipsføreren plikter å varsle assurandøren til sjøforklaringer og besiktelser som holdes i anledning av havariet.

§ 3-30. Sikredes plikt til å avverge og begrense tapet

Hvis et havari truer med å inntreffe eller er inntruffet, skal sikrede gjøre det som med rimelighet kan ventes av ham for å avverge eller begrense tapet. Før han treffer sine foranstaltninger, skal han, såfremt det er anledning til det, rådføre seg med assurandøren.

§ 3-31. Virkningen av at sikrede forsømmer sine plikter

Unnlater sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt å oppfylle sine plikter etter § 3-29 eller § 3-30, svarer assurandøren ikke for større tap enn det må antas at han ville ha hatt å dekke, dersom plikten var blitt oppfylt.

Tilsvarende gjelder hvis skipsføreren forsømmer sine plikter etter § 3-29.

Avsnitt 5 Sikredes forsettlige eller uaktsomme fremkallelse av havariet

§ 3-32. Forsett

Har sikrede forsettlig fremkalt havariet, har han intet krav mot assurandøren.

§ 3-33. Grov uaktsomhet

Har sikrede forårsaket havariet ved grov uaktsomhet, avgjøres det under hensyn til skyldgraden og omstendighetene forøvrig, om og i tilfelle hvor meget assurandøren skal betale.

§ 3-34. Assurandørens oppsigelsesrett

Har sikrede forsettlig fremkalt eller forsøkt å fremkalle et havari, kan assurandøren si opp forsikringen uten varsel. Har sikrede forårsaket et havari ved grov uaktsomhet, kan assurandøren si opp forsikringen med fjorten dagers varsel.

Ved sikredes forsettlige fremkallelse av havariet kan assurandøren si opp andre forsikringer med sikrede med fjorten dagers varsel.

§ 3-35. Omstendigheter som utelukker anvendelse av § 3-32 til § 3-34

Reglene i § 3-32 til § 3-34 kommer ikke til anvendelse:

- (a) hvis sikrede på grunn av sinnssykdom eller annen unormal sinnstilstand - selvforskyldt rus unntatt - var ute av stand til å bedømme sin handlemåte,
- (b) hvis sikrede har forårsaket havariet under omstendigheter som nevnt i § 3-12, annet ledd, forsåvidt hans handlemåte etter de foreliggende omstendigheter måtte ansees som hensiktsmessig og forsvarlig,

Avsnitt 6 Identifikasjon

§ 3-36. Identifikasjon mellom sikrede og hans hjelpere

Assurandøren kan ikke overfor sikrede påberope seg feil eller forsømmelser begått av skipets fører eller mannskap i sjømannstjenesten.

Assurandøren kan overfor sikrede påberope seg feil eller forsømmelser begått av alle organisasjoner eller personer som har fått delegert avgjørelsesmyndighet fra sikrede vedrørende funksjoner av vesentlig betydning for forsikringsdekningen, såfremt feilen eller forsømmelsen knytter seg til en slik funksjon.

§ 3-37. Identifikasjon mellom flere sikrede og mellom sikrede og medeier

Assurandøren kan ikke overfor sikrede påberope seg feil eller forsømmelser begått av en annen sikret eller medeier i det forsikrede skip, eller noen disse kan identifiseres med etter § 3-36 annet ledd, med mindre denne sikrede eller medeier har besluttende myndighet for driften av skipet.

§ 3-38. Identifikasjon mellom sikrede og forsikringstager

Assurandøren kan overfor sikrede påberope seg feil eller forsømmelser begått av forsikringstageren.

Kapittel 4. Assurandørens erstatningsansvar

Avsnitt 1 Alminnelige regler om assurandørens ansvar

§ 4-1. Totaltap

Ved totaltap kan sikrede kreve utbetalt forsikringssummen, dog ikke utover forsikringsverdien.

§ 4-2. Alminnelig formuestap og tap som følge av forsinkelse

Medmindre annet er bestemt i denne Plan eller særskilt avtalt, svarer assurandøren ikke for alminnelig formuestap, eller for tidstap, konjunkturtap, markedstap og lignende tap som følge av forsinkelse.

§ 4-3. Omkostninger ved sikkerhetsstillelse o.l.

Hvis sikrede i anledning av et havari har måttet reise penger eller stille sikkerhet, kan han kreve rimelige utgifter i forbindelse med dette erstattet av assurandøren. Dette gjelder dog ikke hvis sikrede uten rimelig grunn har latt være å bruke sin adgang til å kreve forskudd fra assurandøren etter § 5-7.

§ 4-4. Saksomkostninger

Når et ansvar som omfattes av forsikringen gjøres gjeldende mot sikrede, og når sikrede gjør gjeldende dekningskrav mot tredjemann i anledning tap som omfattes av forsikringen, svarer assurandøren for de omkostninger som påløper, såfremt de tiltak som er truffet, er godkjent av assurandøren eller må ansees forsvarlige.

§ 4-5. Omkostninger i forbindelse med erstatningsoppgjøret

Når assurandøren er ansvarlig for tapet, skal han også erstatte nødvendige omkostninger ved fastsettelse av tapet og beregningen av erstatningen.

Har sikrede rimelig grunn til å benytte egen utsendt besiktelsesmann, svarer assurandøren for nødvendige utgifter til denne.

§ 4-6. Omkostninger ved foranstaltninger som angår flere interesser

Er det påløpt omkostninger som nevnt i § 4-3 til § 4-5 ved foranstaltninger som angår flere interesser, svarer assurandøren bare for den del av omkostningene som ved en forholdsmessig fordeling faller på den forsikrede interesse.

Avsnitt 2 Redningsomkostninger, herunder bergelønn og felleshavari

§ 4-7. Dekning av redningsomkostninger

Hvis et havari truer med å inntreffe eller er inntruffet, svarer assurandøren etter reglene i § 4-8 til § 4-12 for tiltak satt i verk av hensyn til farer som forsikringen omfatter, såfremt tiltakene hadde en ekstraordinær karakter og måtte ansees som forsvarlige.

§ 4-8. Felleshavari

Assurandøren svarer for felleshavaribidrag som er utlignet på den forsikrede interesse. Han svarer også for felleshavaribidrag som er utlignet på frakt eller certepartihyre, såfremt sikrede står som eier av denne interessen. Bidraget erstattes på grunnlag av dispasje, lovlig oppgjort etter gjeldende rettsregler eller vilkår som

må ansees sedvanlige i vedkommende fart. Bidraget erstattes etter dispasjen selv om bidragsverdien er høyere enn interessens forsikringsverdi.

Hvis sikrede som følge av brudd på fraktavtalen er avskåret fra å kreve bidrag fra de øvrige deltagere i fellehavariet, godtgjør assurandøren det beløp som etter reglene om fellehavari faller på den forsikrede interesse.

Velger sikrede ikke å kreve bidrag fra de øvrige interesser i fellehavariet, svarer assurandøren etter sikredes valg enten

- (a) for tap, skader, ansvar og omkostninger som ville ha vært erstattet i fellehavariet inntil det beløp som er avtalt i polisen, eller
- (b) for skipets fellehavarietbidrag.

Oppgjøret etter foregående punkt skal baseres på York-Antwerpen-reglene 1994, men likevel slik at § 4-11 annet ledd annet punkt får tilsvarende anvendelse

§ 4-9. Fellehavarifordeling når interessene tilhører samme person

Hvis skip, frakt og last tilhører samme person, men betingelsene for fellehavarifordeling forøvrig er til stede, svarer assurandøren som om bidragsverdiene hadde tilhørt forskjellige personer.

§ 4-10. Skade på og tap av forsikringsgjenstanden

Er forsikringsgjenstanden blitt skadet eller er den gått tapt som følge av en fellehavarihandling, skal skaden eller tapet erstattes i overensstemmelse med reglene om partikulært tap, dersom dette fører til et gunstigere resultat for sikrede.

§ 4-11. Uegentlig fellehavari

Assurandøren svarer for tap pådratt for å redde skip i ballast eller for å fullføre ballastreisen såfremt han ville ha svart for skipets andel av slike omkostninger i henhold til fellehavarioppgjør etter York-Antwerpen-reglene. § 4-10 får tilsvarende anvendelse.

Dog erstattes ikke hyre og kostpenger etter York-Antwerpen-reglene XI (b) for den tid som medgår til endelig reparasjon. Provisjonsomkostninger o.l. og renter erstattes etter § 4-3 og § 5-4.

§ 4-12. Partikulære redningsomkostninger

Er det truffet redningstiltak etter § 4-7 uten at reglene i § 4-8 til § 4-11 kommer til anvendelse, svarer assurandøren for tap av eller skade på sikredes gjenstander, og for ansvar og omkostninger påført sikrede. Tap som nevnt i § 4-2 erstattes likevel ikke etter denne bestemmelsen.

Er tap, skade, ansvar og omkostninger som nevnt i første ledd voldt ved tiltak som angår flere interesser, svarer assurandøren bare for den del av tapet som ved en forholdsmessig fordeling faller på den forsikrede interesse.

Avsnitt 3 Dekning av sikredes ansvar overfor tredjemann

§ 4-13. Hovedregel

Assurandøren svarer ikke for sikredes ansvar overfor tredjemann med mindre annet er bestemt i denne Plan eller særskilt avtalt.

§ 4-14. "Cross liabilities"

Har sikrede pådratt seg et ansvar, og kan han gjøre ansvar gjeldende mot skadelidte for tap som han selv er påført ved samme anledning, skal erstatningsoppgjøret mellom sikrede og assurandøren skje på grunnlag av de beregnede bruttoansvar før motregning har funnet sted. Dette gjelder selv om ett av de nevnte ansvar eller begge blir begrenset i erstatningsoppgjøret mellom sikrede og skadelidte. Foretas begrensningen på ansvarssaldoen mellom sikrede og skadelidte, skal i erstatningsoppgjøret mellom sikrede og assurandøren det største beregnede bruttoansvar reduseres med det samme beløp som saldoen er blitt redusert med.

§ 4-15. Usedvanlige eller forbudte kontraktsvilkår

Assurandøren svarer ikke i noe tilfelle for ansvar som skyldes at sikrede eller noen på hans vegne:

- (a) har inngått en kontrakt som medfører strengere ansvar enn det som følger av vanlige sjørettsregler, medmindre slike vilkår må ansees sedvanlige i vedkommende fart,
- (b) har benyttet eller unnlatt å benytte kontraktsvilkår som assurandøren i henhold til § 3-28 har forbudt eller påbudt.

§ 4-16. Gjenstand som tilhører sikrede

Assurandøren svarer for sikredes tap ved at en gjenstand som tilhører sikrede, blir skadet eller går tapt under slike forhold at sikrede ville ha blitt ansvarlig for tapet dersom gjenstanden hadde tilhørt tredjemann, og assurandøren måtte ha dekket dette erstatningsansvar. Herfra unntas dog tap av eller skade på det forsikrede skip, dets forsyninger og utstyr.

§ 4-17. Fastsettelse av sikredes ansvar

Dekker assurandøren sikredes erstatningsansvar overfor tredjemann, har skadelidte tredjemann ikke et direkte krav mot assurandøren.

Assurandøren dekker sikredes ansvar dersom det er fastsatt ved:

- (a) endelig dom eller kjennelse av norsk eller utenlandsk domstol,
- (b) voldgiftsdom, dersom avtale om avgjørelse ved voldgift var inngått før tvisten oppsto eller er inngått senere med assurandørens samtykke,
- (c) forlik som er godkjent av assurandøren.

Har sikrede i andre tilfelle anerkjent et krav eller betalt erstatning, dekker assurandøren ansvaret dersom sikrede godtgjør at kravet var berettiget både hva grunnlag og størrelse angår.

Avsnitt 4 Forsikringssummen som grense for assurandørens ansvar

§ 4-18. Hovedregel

Assurandøren svarer inntil forsikringssummen for tap som er forårsaket ved et enkelt havari. For redningsomkostninger pådratt i tilknytning til et slikt havari svarer dessuten assurandøren inntil et beløp tilsvarende forsikringssummen. Overstiger redningsomkostningene dette beløpet, svarer assurandøren i kaskoforsikring også med den del av forsikringssummen som ikke er gått med til dekning av skade på eller tap av skipet.

For ansvar overfor tredjemann som følge av sammenstøt eller støtning svarer assurandøren særskilt overensstemmende med reglene i § 13-3 og § 14-1.

§ 4-19. Ansvar utover forsikringssummen

Selv om forsikringssummen overskrides, erstatter assurandøren:

- (a) tap som nevnt i § 4-3 til § 4-5, og § 5-21, første punkt,
- (b) renter av erstatningen.

§ 4-20. Ansvarsgrensen ved samvirke mellom flere farer

Hvis assurandøren etter § 2-13, § 2-14 eller § 2-16 blir pålagt å dekke en del av skaden, begrenses hans ansvar til en tilsvarende del av de beløp som er nevnt i § 4-18 og § 4-19.

§ 4-21. Assurandørens adgang til å fri seg fra videre ansvar ved å utbetale forsikringssummen

Når et havari er inntruffet, kan assurandøren fri seg fra videre ansvar ved å meddele sikrede at han vil utbetale forsikringssummen.

Tap som nevnt i § 4-3 til § 4-5, § 4-7 til § 4-12 og § 5-21, første punkt erstattes utover forsikringssummen etter reglene i § 4-18 og § 4-19, såfremt det skyldes foranstaltninger satt i verk før sikrede fikk meddelelse om assurandørens beslutning.

Assurandøren har i dette tilfelle ingen rett til forsikringsgjenstanden etter § 5-19.

Kapittel 5. Erstatningsoppgjøret

Avsnitt 1 Erstatningsberegning, renter, forskudd m.v.

§ 5-1. Sikredes plikt til å skaffe opplysninger og dokumenter

Sikrede plikter å skaffe assurandøren de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for ham, og som assurandøren trenger av hensyn til erstatningsoppgjøret.

Forsømmer sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt sine plikter etter første ledd, dekker assurandøren bare det ansvar som ville ha påhvilt ham om plikten var blitt oppfylt.

Er forsømmelsen svikaktig, faller assurandørens ansvar bort. Assurandøren kan i så fall dessuten si opp enhver forsikringsavtale han har med sikrede med fjorten dagers varsel. Oppsigelse må foretas uten ugrunnet opphold etter at assurandøren ble kjent med det svikaktige forhold.

§ 5-2. Erstatningsberegningen

Assurandøren skal avgi erstatningsberegningen snarest mulig. Han kan overlate til en dispassjør å foreta beregningen.

§ 5-3. Valutakurser

Har sikrede hatt utlegg i en annen valuta enn den som forsikringssummen er fastsatt i, skal omregningen skje etter kursen på utleggsdagen. Hvis utlegget forfaller til bestemt tid, og sikrede uten rimelig grunn lar være å betale ved forfall, kan han ikke kreve erstatning etter en høyere kurs enn forfallsdagens. Har sikrede etter samråd med assurandøren foretatt dekningskjøp, legges dekningskursen til grunn.

Skal assurandøren erstatte omkostninger som ikke er betalt når oppgjøret finner sted, skjer omregningen etter kursen på den dag erstatningsberegningen avgis.

Ved forsikringssum i fremmed valuta skal omregning til polisens valuta av kronebeløp eller annen myntsort angitt i forsikringsvilkårene foretas etter bankenes siste offisielle salgskurs før forsikringens ikrafttreden.

§ 5-4. Renter av erstatningen

Sikrede kan kreve renter når det er gått en måned fra den dag melding om havariet ble sendt til assurandøren. Skal assurandøren erstatte sikredes utlegg, løper renten fra utleggsdagen. Skal assurandøren erstatte sikredes tidstap, inntreer renteplikten først en måned etter utløpet av den perioden assurandøren svarer for.

Hvis sikrede forsømmer å skaffe opplysninger og dokumenter som nevnt i § 5-1, og oppgjøret som følge av det blir forsinket, kan han ikke kreve renter for den tid som derved går tapt. Det samme gjelder hvis sikrede urettmessig avviser fullt eller delvis oppgjør.

Rentefoten er seks måneders NIBOR + 2 % for forsikringsavtaler hvor forsikringssummen er angitt i norske kroner og ellers seks måneders LIBOR + 2 %. Renten fastsettes pr. 1. januar det året forsikringsavtalen trer i kraft til gjennomsnittlig rente for de to siste månedene året før.

Etter forfallstid, jfr. § 5-6, svares det morarente etter reglene i Lov om renter ved forsinket betaling m.m. av 17. desember 1976 § 3 første ledd, dersom morarenten er høyere enn renten fastsatt etter reglene ovenfor.

§ 5-5. Tvist om erstatningsberegningen

Hvis sikrede ikke godtar assurandørens erstatningsberegning, kan såvel sikrede som assurandøren forlange at beregningen forelegges en norsk dispasjør til uttalelse før oppgjøret i tilfelle bringes inn for domstolene. Dispasjøren utpekes av sikrede.

Omkostningene ved dispasjorens behandling av saken bæres av assurandøren, medmindre sikredes krav om omgjøring av erstatningsberegningen var åpenbart ubegrunnet.

Reglene i første og annet ledd får tilsvarende anvendelse når assurandøren har avslått sikredes krav om erstatning.

§ 5-6. Forfallstid

Erstatningen forfaller til betaling seks uker fra den dag da erstatningsberegningen avgis eller skulle ha vært avgitt.

§ 5-7. Assurandørens plikt til å yte forskudd

Hvis sikrede, før erstatningsberegning kan foretas, godtgjør at han har hatt eller i nær fremtid vil få større utgifter eller tap som omfattes av forsikringen, kan han kreve et passende forskudd på erstatningen. Når forskuddet gjelder utgifter som sikrede ennå ikke har betalt, har assurandøren adgang til å betale beløpet direkte til vedkommende tredjemann.

Reglene i foregående ledd gjelder ikke hvis assurandøren har rimelig grunn til å betvile sin erstatningsplikt. At assurandøren har betalt forskudd, avgjør intet med hensyn til erstatningsplikten.

Assurandøren kan kreve samme rente som etter § 5-4 tredje ledd. Hvis han yter forskudd på et beløp som erstattes i felleshavari, kan han kreve renter etter dispasjens rentefot. I tidstapforsikring kan assurandøren kreve rente på forskudd en måned etter utløpet av den perioden han svarer for.

§ 5-8. Forskudd når det er tvist om hvilken assurandør som skal erstatte tapet

Er det tvist om hvilken av flere assurandører som skal erstatte tapet, skal hver av dem på forlangende betale et forholdsmessig forskudd på erstatningen. Plikten er betinget av at ingen av assurandørene har fremsatt andre innsigelser mot kravet. Er deres eventuelle ansvar for tapet forskjellig, skal forskuddsbetalingen skje på grunnlag av det laveste ansvar.

Avsnitt 2 Sikredes ansvar overfor tredjemann

§ 5-9. Sikredes plikter når et ansvar som omfattes av forsikringen, gjøres gjeldende mot ham

Når et ansvar som omfattes av forsikringen, gjøres gjeldende mot sikrede, plikter han straks å varsle assurandøren. Han skal vareta assurandørens interesser på beste måte, og, hvor det er nødvendig, benytte kyndig teknisk og juridisk bistand. Assurandøren har rett til straks å gjøre seg kjent med alle dokumenter og andre bevisligheter.

Forsømmer sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt sine plikter etter foregående ledd, dekker assurandøren bare det ansvar som ville ha påhvilt ham om pliktene var blitt oppfylt.

§ 5-10. Assurandørens adgang til å overta behandlingen av kravet

Assurandøren kan med sikredes samtykke påta seg behandlingen av krav som gjøres gjeldende mot sikrede og i tilfelle føre sak om det i hans navn. Dette innebærer ikke at assurandøren erkjenner noen plikt til å dekke det

ansvar sikrede måtte bli pålagt.

§ 5-11. Avgjørelse av spørsmål om saksanlegg eller anke

Er det uenighet mellom assurandøren og sikrede om saksanlegg eller anke, avgjøres spørsmålet med endelig virkning av en oppmann utpekt av de norske dispasjørene i fellesskap.

Oppmannen skal velge den løsning som etter hans skjønn sannsynligvis vil føre til det minste samlede tap for sikrede og for hans assurandører. Oppmannen skal ikke ta hensyn til den fordel som sikrede eller en assurandør kan beholde eller oppnå ved at sikrede godtar eller søker å bli pålagt en høyere skyldbrøk i en kollisjonssak.

Hvis sikrede ikke følger oppmannens avgjørelse, hefter den assurandør som har fått medhold av oppmannen, ikke i noe tilfelle for ansvar utover det han hadde erklært seg villig til å godta da tvisten ble forelagt for oppmannen. Anlegger sikrede sak eller påanker han en dom i strid med oppmannens avgjørelse, og fører saksanlegget eller anken til at assurandøren må bære et mindre ansvar enn det han hadde erklært seg villig til å godta, svarer assurandøren innenfor den oppnådde besparelse for sin forholdsmessige del av saksomkostningene.

§ 5-12. Sikkerhetsstillelse

Assurandøren har ikke plikt til å stille sikkerhet for sikredes ansvar overfor tredjemann.

At assurandøren stiller slik sikkerhet, avgjør intet med hensyn til erstatningsplikten.

Har assurandøren stillet sikkerhet for et ansvar som viser seg å være ham uvedkommende, skal sikrede erstatte ham hans utlegg i forbindelse med sikkerhetsstillelsen.

Avsnitt 3 Sikredes dekningskrav mot tredjemann

§ 5-13. Assurandørens rett til å tre inn i dekningskrav som sikrede har mot tredjemann

Kan sikrede forlange at tredjemann erstatter tapet, inntretr assurandøren ved utbetalingen av erstatningen i sikredes rett mot tredjemann. Regelen i § 4-14 får tilsvarende anvendelse.

Svarer assurandøren bare delvis for tapet, deles kravet forholdsmessig mellom assurandøren og sikrede. Det samme gjelder hvis erstatning for det fulle tap ville bli betalt med et høyere beløp av tredjemann enn av assurandøren, men tredjemann bare hefter for en andel av tapet eller hele tapsbeløpet ikke kan inndrives.

Hvis assurandørens krav utbringer et høyere nettobeløp enn det han har betalt til sikrede med tillegg av renter, tilfaller det overskytende sikrede.

§ 5-14. Fraskrivelse av dekningskravet

Assurandørens ansvar nedsettes med det beløp han blir avskåret fra å innkreve som følge av at sikrede har fraskrevet seg retten til å kreve erstatning av tredjemann, dersom fraskrivelsen enten ikke kan ansees sedvanlig i vedkommende fart, eller er skjedd i strid med forskrift som assurandøren har gitt med hjemmel i § 3-28.

§ 5-15. Sikredes plikt til å bistå assurandøren med opplysninger og dokumenter

Sikrede skal på forlangende gi assurandøren alle opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for ham, og som er av betydning for gjennomføringen av assurandørens krav.

Også før assurandøren har overtatt kravet, har han rett til å gjøre seg kjent med alle dokumenter og andre bevisligheter.

§ 5-16. Sikredes plikt til å bevare og sikre kravet

Sikrede plikter å foreta det nødvendige for å bevare og sikre kravet inntil assurandøren selv kan vareta sine interesser. Hvis det er påkrevet, skal sikrede benytte kyndig teknisk og juridisk bistand.

Unnlater sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt å oppfylle sine plikter etter foregående ledd, blir han ansvarlig for det tap assurandøren er påført ved forsømmelsen.

§ 5-17. Avgjørelse av spørsmålet om saksanlegg eller anke

Er det uenighet mellom assurandøren og sikrede om saksanlegg eller anke vedrørende dekningskrav mot tredjemann, får § 5-11 tilsvarende anvendelse.

§ 5-18. Bergelønn som innebærer kompensasjon for tap som assurandøren har dekket

Har sikrede lidt tap i forbindelse med et bergningsforetagende, og mottar han bergelønn eller andel av bergelønn, plikter han av det mottatte å tilbakebetale assurandøren hva denne har betalt som erstatning for tapet.

§ 5-13 til § 5-17 får tilsvarende anvendelse.

Avsnitt 4 Assurandørens rett til å overta forsikringsgjenstanden ved utbetaling av erstatning

§ 5-19. Assurandørens rett til å overta forsikringsgjenstanden

Ved betaling av erstatning for skade og totaltap trer assurandøren inn i sikredes rett til forsikringsgjenstanden eller de deler av forsikringsgjenstanden som er erstattet, medmindre han senest ved utbetalingen gir avkall på retten. § 2-4 får tilsvarende anvendelse.

Ved totaltap plikter sikrede å skaffe assurandøren hjemmel til forsikringsgjenstanden og å utlevere alle dokumenter som er av betydning for ham som eier. Omkostninger som påløper i denne forbindelse, bæres av assurandøren.

Ved skade får § 5-13, annet ledd, første punkt tilsvarende anvendelse.

§ 5-20. Heftelser på forsikringsgjenstanden

Hvis assurandøren etter at han har overtatt hele eller deler av forsikringsgjenstanden i henhold til § 5-19 blir pålagt å bekoste fjerning av den, skal sikrede refundere ham den del av omkostningene som overstiger verdien av det fjernede.

Hvis forsikringsgjenstanden hefter for ansvar som ikke omfattes av forsikringen, skal sikrede for såvidt holde assurandøren skadesløs.

Hvis sikrede for å begrense sitt ansvar overfor tredjemann må abandonnere skipet, kan dette skje uten hinder av assurandørens rett etter § 5-19.

§ 5-21. Bevaring av forsikringsgjenstanden

Assurandøren svarer for omkostningene ved nødvendige foranstaltninger til bevaring av forsikringsgjenstanden

etter det havari som gir sikrede rett til totaltapserstatning. Sikrede plikter å treffe slike foranstaltninger også etter at forsikringsgjenstanden er overtatt av assurandøren, dersom denne ikke selv har anledning til å vareta sine interesser.

§ 5-22. Assurandørens rett til erstatning for skade på forsikringsgjenstanden

Assurandøren inntreer i sikredes krav mot tredjemann på erstatning for skade på forsikringsgjenstanden. Dette gjelder dog ikke krav etter forsikringsavtale.

Avsnitt 5 Foreldelse m.v.

§ 5-23. Frist for anmeldelse av havari

Retten til å kreve erstatning bortfaller hvis havariet ikke er anmeldt til assurandøren innen seks måneder etter at sikrede, skipets fører eller skipets maskinsjef fikk kjennskap til det.

Retten til å kreve erstatning for annet enn skrogskader under lett vannlinje bortfaller under enhver omstendighet hvis havariet ikke er anmeldt innen 24 måneder etter at det oppsto.

Lov om foreldelse av fordringer av 18. mai 1979 nr. 18 § 10 nr. 2 og 3 gjelder tilsvarende.

§ 5-24. Foreldelse

Sikredes krav på erstatning foreldes etter tre år. Fristen begynner å løpe ved utløpet av det kalenderår da sikrede fikk nødvendig kunnskap om det forhold som begrunner kravet . Kravet foreldes likevel senest ti år etter utløpet av det kalenderår da havariet fant sted.

Ved ansvarsforsikring foreldes likevel assurandørens ansvar ikke på et tidligere tidspunkt enn etter de regler som gjelder for sikredes erstatningsansvar.

Forøvrig gjelder reglene i foreldelsesloven 18 mai 1979 nr. 18. Fristen i første ledd tredje punkt kan likevel ikke forlenges etter lovens § 10.

Kapittel 6. Premie

§ 6-1. Premiebetaling

Forsikringstageren er ansvarlig for premien. Når ikke annet er avtalt, forfaller premien ved påkrav.

Betales ikke premien ved forfall, svares det morarente etter reglene i Lov om renter ved forsinket betaling m.m. av 17. desember 1976, § 3, første ledd.

§ 6-2. Assurandørens rett til å si opp forsikringen ved manglende premiebetaling

Er en premie ikke betalt i rett tid, kan assurandøren si opp forsikringen med fjorten dagers varsel.

Blir premien betalt innen utløpet av fristen, får oppsigelsen ingen virkning.

§ 6-3. Premien ved totaltap

Når assurandøren utbetaler erstatning for totaltap, eller utbetaler forsikringssummen etter § 4-21, har han krav på hele den avtalte premien.

Skyldes totaltapt helt eller delvis en fare som ikke omfattes av forsikringen, kan forsikringstageren for den del av forsikringssummen som ikke kommer til utbetaling, kreve en premiereduksjon som svarer til den tid assurandøren ikke har båret risikoen.

§ 6-4. Premietillegg når forsikringen blir forlenget

I tilfelle som nevnt i § 10-10 kan assurandøren kreve premietillegg i forhold til den tid forsikringen er blitt forlenget.

Hvis det ved utløpet av forsikringstiden er uvisst om erstatning for totaltap vil bli krevet etter § 11-2 annet ledd, § 11-7 eller § 15-11, og skipet senere blir berget eller kommer til rette, kan premietillegg først kreves fra det tidspunkt da sikrede eller noen på hans vegne fikk rådighet over skipet.

§ 6-5. Premiereduksjon

Blir forsikringstiden kortere enn avtalt, eller forsikringen har vært ute av kraft i en periode, kan forsikringstageren kreve en premiereduksjon som svarer til forkortelsen av forsikringstiden.

§ 6-6. Premiereduksjon ved opplag og lignende opphold

Ligger skipet i forsikringstiden minst 30 dager uavbrutt på ett sted, uten last ombord, kan sikrede kreve forhandlinger om premiereduksjon (ristorno).

Assurandøren har krav på full premie under oppholdet når:

- (a) skipet er forsikret på vilkår som nevnt i § 10-5 til § 10-6,
- (b) assurandøren senere etter § 6-3 får krav på hele den avtalte premien.

§ 6-7. Krav om premiereduksjon

Krav om nedsettelse eller tilbakebetaling av premie etter reglene i dette kapittel bortfaller dersom det ikke fremsettes innen seks måneder etter utløpet av forsikringsåret, eller den avtalte forsikringstid, dersom denne er kortere enn ett år. Er kravet avhengig av den bruk som har vært gjort av skipet, skal forsikringstageren fremlegge fartsoppgave.

Kapittel 7. Medforsikring av panthaver

§ 7-1. Panthaverens rett mot assurandøren

Er den interesse forsikringen gjelder pantsatt, beskytter forsikringen også panthaverens interesse, dog slik at assurandøren kan påberope seg reglene om identifikasjon i § 3-36 til § 3-38.

Er det gitt melding til assurandøren om pantsettelsen, kommer reglene i § 7-2 til § 7-4 til anvendelse. Meldingen får virkning når den kommer frem til assurandøren.

Assurandøren skal underrette panthaveren om at pantsettelsen er notert, og de virkninger det medfører.

§ 7-2. Endring og oppsigelse av forsikringsavtalen

Er forsikringsavtalen endret eller oppsagt, gjelder dette ikke i forhold til panthaveren, med mindre assurandøren har varslet ham særskilt om forholdet med minst fjorten dagers varsel.

§ 7-3. Havaribehandling, erstatningsberegning m.v.

De avgjørelser som er nødvendige i anledning av havari, erstatningsberegning eller gjennomføring av krav mot tredjemann, kan skje uten panthavers medvirkning.

Retten til erstatning for totaltap kan ikke frafalles helt eller delvis til skade for panthaveren.

§ 7-4. Utbetaling av erstatningen

Ved totaltap skal panthaverens interesse dekkes først.

Erstatning for skade som for ett enkelt havari overstiger 5 % av forsikringssummen kan assurandøren uten samtykke fra panthaveren bare betale mot kvittert regning for utført reparasjon. Er skipet forsikret mot samme fare hos flere assurandører, gjelder denne begrensning for de samlede utbetalinger fra assurandørene.

Erstatning etter § 12-1, fjerde ledd og § 12-2 kan ikke utbetales uten samtykke fra panthaveren.

Erstatning for tidstap kan ikke utbetales uten samtykke fra panthaver som har pant i skipets fraktinntekter.

Ansvar overfor tredjemann, som assurandøren svarer for, kan han bare utbetale mot kvittering fra tredjemann.

Uten panthaverens samtykke kan assurandøren bare motregne med krav som utspringer av forsikringsforholdet for vedkommende skip, og som er forfalt i løpet av de siste to år før utbetalingen.

Kapittel 8. Medforsikring av tredjemann

§ 8-1. Tredjemanns rett mot assurandøren

Er forsikringen uttrykkelig tegnet til fordel for en navngitt tredjemann, beskytter forsikringen hans interesse, dog slik at assurandøren kan påberope seg reglene om identifikasjon i § 3-36 til § 3-38.

Reglene i § 7-3 første ledd og § 7-4 sjette ledd får tilsvarende anvendelse ved forsikring av tredjemanns interesse.

§ 8-2. Opplysningsplikt

Reglene om opplysningsplikt i kapittel 3 avsnitt 1 får tilsvarende anvendelse på den som har status som sikret etter § 8-1 såfremt han er kjent med at han er navngitt i polisen.

Assurandøren kan ikke overfor andre sikrede påberope seg sikredes brudd på opplysningsplikten etter første ledd, med mindre betingelsene for identifikasjon etter § 3-36 og § 3-37 foreligger.

§ 8-3. Endring og oppsigelse av forsikringsavtalen

Er forsikringsavtalen endret eller oppsagt, gjelder dette også i forhold til medforsikret tredjemann.

§ 8-4. Medforsikring av tredjemann. Utvidet dekning

Er det uttrykkelig tegnet utvidet medforsikringsdekning for tredjemanns interesse, kan assurandøren ikke gjøre gjeldende at han er uten ansvar i forhold til forsikringstageren eller en annen medforsikret på grunn av en handling eller unnlattelse som skal bedømmes etter reglene i kapittel 3 eller § 5-1.

Kapittel 9. Forholdet mellom hovedassurandøren og koassurandørene

§ 9-1. Definisjoner

Med "hovedassurandør" menes den assurandør som ved forsikringens tegning er oppgitt som hovedassurandør.

Med "koassurandør" menes andre assurandører som har påtatt seg forsikring mot samme fare av en andel av interessen og hefter direkte overfor sikrede.

§ 9-2. Hovedassurandørens adgang til å opptre på vegne av koassurandørene

Når ikke annet er avtalt, er hovedassurandøren berettiget til å treffe de disposisjoner som er nevnt i § 9-3 til § 9-9 med bindende virkning for koassurandørene. Han plikter i disse tilfellene såvidt mulig å ta hensyn til samtlige assurandørers interesse. Hvis tiden tillater det, bør han i saker av viktighet rådføre seg med de koassurandører som han kjenner til.

Selv om hovedassurandøren har opptrådt i strid med avtale med koassurandørene, eller på annen måte tilsidesatt disses tarv, er en disposisjon som han har truffet i henhold til § 9-3 til § 9-8, bindende for koassurandørene i forhold til sikrede, medmindre sikrede kjente eller burde ha kjent forholdet.

§ 9-3. Opplagsplan

Hovedassurandøren kan godkjenne opplagsplan etter § 3-26.

§ 9-4. Meldinger i forbindelse med havari

Meldinger i forbindelse med et havari kan gis til hovedassurandøren.

Hovedassurandøren skal snarest mulig sende meldingene videre til vedkommende koassurandører.

§ 9-5. Bergning

Hovedassurandøren kan treffe tiltak med sikte på bergning. Han kan meddele sikrede at bergningen er oppgitt eller at assurandørene vil begrense sitt ansvar for omkostningene overensstemmende med § 4-21.

§ 9-6. Flytting og reparasjon

Hovedassurandøren treffer beslutninger i henhold til § 3-20 og § 12-10 til § 12-13. Har sikrede begjært skipet kondemnert, avgjør hovedassurandøren også om skipet skal flyttes i henhold til § 11-6.

§ 9-7. Sikkerhetsstillelse

Har hovedassurandøren i assurandørfelleskapets interesse stilt garanti eller kontragaranti for sikredes ansvar som følge av sammenstøt, støtning eller bergning, kan han beregne provisjon på 1 % av det avgitte garantibeløp. Hvis det stilles åpen garanti, beregnes provisjonen av det effektive bruttoansvar.

Er koassurandøren underrettet om at hovedassurandøren har stilt garanti etter første ledd, må koassurandøren ikke utbetale erstatning i forbindelse med ansvaret direkte til sikrede.

Koassurandøren kan ikke kompensere overfor hovedassurandøren med motkrav mot sikrede, medmindre han før sikkerheten ble stilt har tatt særskilt forbehold.

§ 9-8. Tvist med tredjemann

Gjør tredjemann gjeldende et ansvar som omfattes av forsikringen, eller har sikrede dekningskrav som assurandørene trer inn i, avgjør hovedassurandøren spørsmål om saksanlegg, anke og forlik.

§ 9-9. Erstatningsberegning

Hovedassurandøren sørger for at det blir foretatt erstatningsberegning. Beregningen binder koassurandørene såfremt den er overensstemmende med forsikringsvilkårene.

§ 9-10. Koassurandørens insolvens

Er en koassurandør insolvent, skal sikrede dekke hans andel av de utgiftene hovedassurandøren har hatt på vegne av sikrede. Koassurandørens andel av de utgiftene hovedassurandøren har hatt på vegne av assurandørfelleskapet, skal dekkes av hovedassurandøren.

§ 9-11. Renter av hovedassurandørens utlegg

Hovedassurandøren har rett til å beregne renter på utlegg han har hatt på vegne av assurandørfelleskapet og sikrede. § 5-4 gjelder tilsvarende.

DEL TO KASKOFORSIKRING

Kapittel 10. Almennelike regler om kaskoforsikringens omfang

§ 10-1. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter:

- (a) skipet,
- (b) ombordværende tilbehør og reservegjenstander for skip og tilbehør, forutsatt at tilbehøret eller reservegjenstandene tilhører sikrede eller er lånt, leiet eller kjøpt med påhefte av salgspant eller lignende forbehold,
- (c) ombordværende bunkers og smøreolje.

Forsikringen omfatter ikke:

- (a) proviant, maskin- og dekkrekvisita og andre gjenstander bestemt til forbruk,
- (b) båter og redskaper bestemt til fangst eller fiske,
- (c) løse gjenstander utelukkende bestemt for sikring eller beskyttelse av lasten,
- (d) løse containere bestemt for transport av last.

§ 10-2. Gjenstander o.l. som midlertidig fjernes fra skipet

Forsikringen omfatter også gjenstander o.l. som nevnt i § 10-1 første ledd, og som midlertidig fjernes fra skipet i forbindelse med dettes drift eller på grunn av reparasjon, ombygning eller lignende, såfremt gjenstandene o.l. skal bringes ombord igjen før avgang.

Er fastmontert tilbehør for fiskefartøy midlertidig lagret i land, svarer assurandøren for tap som følge av brann og innbruddstyveri. Dette gjelder likevel bare såfremt assurandøren før fartøyet forlater havn er varslet om hvilket utstyr som er brakt i land, dets verdi og hvor det er lagret.

Ved totaltap av fartøyet, jfr. kapittel 11, skal det gjøres fradrag i totaltapsersstatningen for verdien av tilbehør dekket i henhold til annet ledd.

§ 10-3. Tap som skyldes alminnelig bruk

Assurandøren svarer ikke for tap som er en normal følge av bruken av skipet og dets tilbehør.

§ 10-4. Forsikring "på fulle vilkår"

Når ikke annet er avtalt, svarer kaskoassurandøren for totaltap, skade og kollisjonsansvar, overensstemmende med kapitlene 11 til 13.

§ 10-5. Forsikring "kun mot totaltap" (K.m.t.)

Er forsikringen tegnet "kun mot totaltap", svarer assurandøren for totaltap overensstemmende med reglene i kapittel 11.

§ 10-6. Forsikring "kun mot totaltap og felleshavaribidrag"

Er forsikringen tegnet "kun mot totaltap og felleshavaribidrag", svarer assurandøren for:

- (a) totaltap overensstemmende med reglene i kapittel 11,
- (b) felleshavaribidrag og tap ved uegentlig felleshavari, jfr. § 4-7, § 4-8, § 4-9 og § 4-11.

§ 10-7. Forsikring "kun mot totaltap, felleshavaribidrag og kollisjonsansvar"

Er forsikringen tegnet "kun mot totaltap, felleshavaribidrag og kollisjonsansvar", svarer assurandøren for:

- (a) totaltap overensstemmende med reglene i kapittel 11,
- (b) felleshavaribidrag og tap ved uegentlig felleshavari, jfr. § 4-7, § 4-8, § 4-9 og § 4-11.
- (c) ansvar overfor tredjemann overensstemmende med reglene i kapittel 13.

§ 10-8. Forsikring "på strandingsvilkår"

Er forsikringen tegnet "på strandingsvilkår", svarer assurandøren for:

- (a) totaltap overensstemmende med reglene i kapittel 11,
- (b) felleshavaribidrag og tap ved uegentlig felleshavari, jfr. § 4-7, § 4-8, § 4-9 og § 4-11.
- (c) ansvar overfor tredjemann overensstemmende med reglene i kapittel 13,
- (d) skade på skipet som er en følge av:
 - at skipet har støtt på grunn under slike forhold at det ikke kan komme av ved egen hjelp;
 - at skipet er kantret så det ligger med mastene i sjøen eller bunnen opp;
 - at skipet har støtt sammen med annet skip eller isfjell;
 - at det er oppstått brann eller eksplosjon, dog unntatt skade som voldes i maskinrommet av brann eller eksplosjon som er oppstått der.

§ 10-9. Varigheten av reiseforsikring

Ved reiseforsikring gjelder forsikringen fra det øyeblikk skipet begynner å innta last eller ballast. Skal skipet hverken innta last eller ballast, gjelder forsikringen fra det øyeblikk skipet letter anker eller kaster fortøyningene for å avgå.

Forsikringen varer til skipet har losset sin last eller ballast på det angitte bestemmelsessted. Hvis sikrede ikke sørger for at lossingen skjer med tilbørlig hurtighet, opphører forsikringen når lossingen burde ha vært avsluttet. Skal skipet hverken losse last eller ballast, opphører forsikringen når det har kastet anker eller er blitt fortøyet på sedvanlig anker- eller fortøyningsplass.

Hvis skipet på bestemmelsesstedet begynner å innta last eller ballast for en ny reise før lossingen av den gamle last eller ballast er avsluttet, opphører forsikringen når skipet begynner å innta last eller ballast.

Blir reisen oppgitt etter at forsikringen er begynt å gjelde, ansees det sted hvor reisen slutter, som bestemmelsessted.

§ 10-10. Forlengelse av forsikringen

Har skipet ved utløpet av forsikringstiden skader som assurandøren er ansvarlig for, og som er av den art at en reparasjon må ansees påkrevet av hensyn til skipets sjødyktighet, forlenges forsikringen inntil skipet har kastet anker eller er blitt fortøyet på det første sted hvor endelig reparasjon kan skje. Blir reparasjonen utført på dette sted, forlenges forsikringen inntil reparasjonen er ferdig.

Er det avtalt at en ny forsikring skal løpe fra det øyeblikk den gamle skulle ha opphørt, forskyves begynnelsestidspunktet for den nye forsikringen tilsvarende. Avgår skipet fra reparasjonshavnen før den gamle forsikringen skulle ha utløpt etter § 1-5, går ansvaret over på den nye assurandøren ved avgangen.

§ 10-11. Assurandørens ansvar når skipet blir berget av sikrede

Blir skipet berget av et annet fartøy som tilhører sikrede, svarer assurandøren som om bergningen var utført av tredjemann.

§ 10-12. Reduksjon av ansvaret på grunn av interesseforsikring

Får sikrede utbetalt erstatning under en kaskointeresseforsikring eller en fraktinteresseforsikring, og det

utbetalte beløp under de respektive forsikringene overstiger 25 % av taksten ved kaskoforsikringen mot samme fare, reduseres kaskoassurandørens ansvar tilsvarende.

Kapittel 11. Totaltap

§ 11-1. Totalforlis

Sikrede kan kreve erstatning for totaltap når skipet er gått tapt for ham, uten at det er utsikt til at han vil få det tilbake, eller når skipet er blitt så sterkt skadet at det ikke kan bli reparert.

Ved erstatningsberegningen gjøres intet fradrag for ikke utbedret skade som skipet er påført ved tidligere havari.

§ 11-2. Bergningsforsøk

Assurandøren har rett til på egen bekostning og på eget ansvar å forsøke å berge skipet. Sikrede skal i så fall gjøre hva han kan for å sette assurandøren i stand til å gjennomføre bergningen.

Er bergningen ikke fullført innen seks måneder fra den dag assurandøren fikk melding om havariet, kan sikrede kreve erstatning for totaltap. Hvis bergningen forsinkes på grunn av isvanskeligheter, forlenges fristen tilsvarende, dog ikke med mer enn seks måneder.

§ 11-3. Kondemnasjon

Sikrede kan kreve erstatning for totaltap når skipet er kondemnabelt.

Skipet er kondemnabelt når det har så omfattende havariskader at omkostningene ved å reparere det vil utgjøre minst 80 % av forsikringsverdien, eller av skipets verdi i reparert stand, dersom den er høyere enn forsikringsverdien. Er det tegnet flere kaskoforsikringer mot samme fare med forskjellig takst, skal den høyeste takst legges til grunn.

Skipets verdi i reparert stand skal fastsettes på grunnlag av verdiforholdene på det tidspunkt da sikrede fremsetter begjæring om kondemnasjon.

Som havariskader regnes bare skader som er blitt anmeldt til vedkommende assurandør og besiktet av ham i løpet av de tre siste år før det havari som foranlediger begjæringen om kondemnasjon. Som reparasjonsomkostninger regnes alle omkostninger ved flytting og reparasjon som, på det tidspunkt da begjæringen blir fremsatt, må antas å ville påløpe dersom skipet skal repareres, dog ikke bergelønn eller erstatning for verdiforringelse etter § 12-1, fjerde ledd.

§ 11-4. Kondemnasjon ved samvirke mellom flere farer

Skyldes det havari som utløser kondemnasjonen også farer som ikke omfattes av forsikringen, skal erstatningen nedsettes tilsvarende, jfr. § 2-13, § 2-14 og § 2-16.

Skyldes havariet samvirke mellom sjøfare og krigsfare som nevnt i § 2-14, annet punkt, jfr. § 2-16, skal taksten ved forsikringen mot sjøfare legges til grunn ved avgjørelsen av om skipet er kondemnabelt.

§ 11-5. Begjæring om kondemnasjon

Hvis sikrede ønsker skipet kondemnert, må han fremsette begjæring til assurandøren uten ugrunnet opphold etter at skipet er berget og sikrede har hatt adgang til å besikte skadene. Begjæringen kan tilbakekalles så lenge den ikke er akseptert av assurandøren.

At sikrede eller assurandøren berger eller unnlater å berge skipet, innebærer ikke en godkjennelse eller oppgivelse av retten til kondemnasjon.

§ 11-6. Flytting av skipet

Har sikrede begjært skipet kondemnert, kan assurandøren kreve at det blir flyttet til et sted hvor skaden kan besiktes på forsvarlig måte. Kravet må fremsettes uten ugrunnet opphold etter at skipet er berget.

Assurandøren bærer omkostningene ved flyttingen og ansvaret for alt tap som oppstår under eller som følge av denne, og som ikke dekkes av andre assurandører.

§ 11-7. Forsvunnet og forlatt skip

Er skipet forsvunnet, kan sikrede forlange erstatning for totaltap når det er gått tre måneder fra den dag da skipet senest var ventet til havn. Er det forsvunnet under forhold som gir grunn til å anta at det er frosset inne og senere vil komme til rette, er fristen tolv måneder.

Er skipet forlatt av besetningen i åpen sjø, uten at man kjenner dets senere skjebne, kan sikrede kreve erstatning for totaltap når det er gått tre måneder fra den dag da skipet ble forlatt. Er det forlatt fordi det er frosset inne, er fristen tolv måneder. Har det vært iaktatt etter at det ble forlatt, løper fristen fra den dag det sist ble sett.

Hvis det innen utløpet av de frister som er nevnt i første og annet ledd er på det rene at sikrede ikke vil få skipet tilbake, kan han straks kreve erstatning for totaltap.

Er fristen utløpt og sikrede har fremsatt krav om erstatning for totaltap, kan assurandøren ikke avslå kravet fordi skipet senere kommer til rette.

§ 11-8. Forlengelse av forsikringen når skipet er forsvunnet eller forlatt

Foreligger det ved utløpet av forsikringstiden forhold som nevnt i § 11-7, og skipet senere kommer til rette uten at sikrede har rett til erstatning for totaltap, forlenges forsikringen inntil skipet har kastet anker eller er blitt fortøyet i første havn. Har skipet skader, får reglene i § 10-10 deretter anvendelse.

Forsikringen forlenges dog ikke i noe tilfelle utover to år fra utløpet av forsikringstiden.

§ 11-9. Assurandørens ansvar i avklaringsperioden

Har sikrede rett til erstatning for totaltap etter § 11-2, annet ledd, § 11-3 og § 11-7, er en assurandør som ikke svarer for totaltapet, heller ikke ansvarlig for nye havarier som inntreffer etter det havari som medførte totaltap.

Den assurandør som svarer for totaltapet, svarer for sikredes erstatningsansvar overensstemmende med reglene i kapittel 13, uansett om ansvaret er oppstått som følge av sjøfare eller krigsfare, såfremt ansvaret er oppstått etter det havari som medførte totaltapet, men før erstatningen ble utbetalt, og senest innen to år etter utløpet av forsikringstiden.

Kapittel 12. Skade

§ 12-1. Hovedregel om assurandørens ansvar

Er skipet blitt skadet uten at reglene om totaltap kommer til anvendelse, svarer assurandøren for omkostningene ved å reparere skaden slik at skipet blir som det var før skaden inntraff.

Ansvaret inntreffer etter hvert som reparasjonsomkostningene påløper.

Har reparasjonen medført særlige fordeler for sikrede ved at skipet er blitt forsterket eller utstyret forbedret, skal det skje fradrag i erstatningen, begrenset til de meromkostninger som forsterkningen eller forbedringen har foranlediget.

Hvis en fullstendig utbedring av skadene er umulig, men skipet kan gjøres sjødyktig og tjenlig til sitt formål ved en mindre omfattende reparasjon, svarer assurandøren, i tillegg til reparasjonsomkostningene, for verdiforringelsen. Vil fullstendig utbedring av skadene medføre urimelige omkostninger, kan assurandøren kreve sitt ansvar begrenset til hva den mindre omfattende reparasjonen vil koste, med tillegg av verdiforringelsen.

§ 12-2. Erstatning for ureparert skade

Selv om reparasjonen ikke er utført, kan sikrede kreve skaden gjort opp når skipet går ut av sikredes eie ved salg, tvangsauksjon, beslagleggelse eller rekvisisjon som ikke gir rett til erstatning etter § 15-11.

Erstatningen beregnes på grunnlag av de skjønsmessig anslåtte reparasjonsomkostninger på det tidspunkt da skipet gikk ut av sikredes eie, men er begrenset til den reduksjon av vederlaget som skyldes skaden. Med mindre annet bevises, antas skaden ved salg til opphugging ikke å ha redusert vederlaget, og i andre tilfelle å ha redusert vederlaget med de anslåtte reparasjonsomkostninger.

Ved overdragelse av skipet kan sikrede transportere erstatningskrav for kjente skader til kjøper.

§ 12-3. Utilstrekkelig vedlikehold m.v.

Assurandøren svarer ikke for omkostningene ved å fornye eller reparere den eller de deler av skroget, maskineriet eller utstyret, som ikke var i forsvarlig stand som følge av slitasje, tæring, råttighet, utilstrekkelig vedlikehold eller lignende årsaker.

Er spant eller lignende støtte- og styrkeelementer ikke i forsvarlig stand på grunn av forhold som nevnt i første ledd, og deler av det ytre skroget går tapt eller blir skadet som følge av dette, svarer assurandøren heller ikke for omkostningene ved å fornye eller reparere disse delene.

§ 12-4. Konstruksjonsfeil m.v.

Er skaden en følge av konstruksjonsfeil eller materialfeil svarer assurandøren ikke for omkostningene ved å fornye eller reparere den eller de deler av skroget, maskineriet eller utstyret, som ikke var i forsvarlig stand, medmindre vedkommende del eller deler var godkjent av klassifikasjonsselskapet.

§ 12-5. Tap som ikke erstattes

Assurandøren erstatter ikke:

- (a) kost og hyre til mannskapet og andre normale utgifter ved driften av skipet i den tid reparasjonen varer,
- (b) utgifter ved skifting, lagring og fjerning av last,

- (c) underbringelse av passasjerer,
- (d) gjenstander som normalt må skiftes ut flere ganger i skipets forventede levetid og som er tatt i bruk og benyttes ved fortøyning, sleping o.l., medmindre tapet er en følge av at skipet er sunket eller skyldes kollisjon, brann eller tyveri. Tilsvarende gjelder for presenninger,
- (e) sinkblokker, magnesiumblokker o.l. anbrakt som beskyttelse mot tæring,
- (f) tap som følge av at smøreolje, kjølevann eller fødevann er blitt forurenset, medmindre forsvarlige forholdsregler er foretatt snarest mulig etter at sikrede, skipsføreren eller maskinsjefen fikk eller må ansees for å ha fått kjennskap til forurensningen og senest tre måneder etter at en av dem burde ha fått kjennskap til forurensningen.

§ 12-6. Frist for utførelse av reparasjon

Assurandøren svarer ikke for omkostninger ved reparasjonsarbeider som blir påbegynt senere enn fem år etter at skaden inntraff. Godtar klassifikasjonsselskapet mer enn fem år mellom hver dokksetting, skal likevel fristen for å utføre reparasjonsarbeidene utsettes tilsvarende.

§ 12-7. Midlertidig reparasjon

Assurandøren svarer for omkostningene ved en nødvendig midlertidig reparasjon når endelig reparasjon ikke kan utføres på det sted hvor skipet befinner seg.

Blir en midlertidig reparasjon av den skadede gjenstand utført i andre tilfelle, svarer assurandøren for omkostningene opp til den besparelse han oppnår ved at den endelige reparasjonen blir utsatt, eller opp til 20 % p.a. av kaskotaksten for den tid sikrede sparer, dersom dette beløp er større.

§ 12-8. Omkostninger anvendt for å påskynde reparasjonsarbeidet

Hvis sikrede for å begrense sitt tidstap påskynder reparasjonen av den skadede gjenstanden ved ekstraordinære tiltak, er assurandørens ansvar for de omkostninger som derved påløper, begrenset til 20% p.a. av kaskotaksten, for den tid som er innspart for sikrede. Besparelsen og ansvaret beregnes under ett for alle reparasjoner som utføres samtidig.

§ 12-9. Reparasjon av kondemnabelt skip

Blir skipet reparert til tross for at vilkårene for kondemnasjon er oppfylt, er assurandørens ansvar begrenset til forsikringssummen med eventuelle tillegg etter § 4-19, men fratrukket vrakets verdi.

§ 12-10. Besiktelse av skadene

Før skadene blir reparert, skal de besiktes av en representant for sikrede og en representant for assurandøren.

Representantene skal avgi besiktelsesrapporter hvor de beskriver skadene og uttaler seg om den sannsynlige årsak til de enkelte skader, tidspunktet for deres inntreden og omkostningene ved å utbedre dem.

Hvis en av partene forlanger det, skal representantene, før skaden blir reparert, avgi foreløpige rapporter hvor de skjønsmessig anslår reparasjonsomkostningene.

Er det uenighet mellom sikredes og assurandørens representant, kan partene tilkalle en oppmann som skal gi en begrunnet uttalelse om de spørsmål som blir forelagt ham. Blir partene ikke enige om valg av oppmann, oppnevnes denne av en norsk dispasjør.

Hverken sikrede eller assurandøren kan begjære rettslig skjønn over skadene, medmindre dette er påbudt i vedkommende lands lovgivning.

Lar sikrede uten tvingende grunn skipet reparere uten å avholde besiktelse eller uten å varsle assurandøren til

denne, har han i tillegg til den bevisbyrde som påhviler ham etter § 2-12, også bevisbyrden for at skaden ikke skyldes årsaker som ikke omfattes av forsikringen.

§ 12-11. Innhenting av anbud

Assurandøren kan forlange at det blir innhentet anbud på reparasjonsarbeidet fra de verksteder han ønsker. Hvis sikrede ikke innhenter slike anbud, kan assurandøren gjøre det.

Medfører innhenting av anbud tidstap ut over ti dager, regnet fra utsendelsen av anbudsinnbydelsen, erstatter assurandøren tidstapet med 20% p.a. av kaskotaksten i den overskytende tid.

§ 12-12. Valg av reparasjonsverksted

De innhentede anbud skal for sammenligningens skyld korrigeres ved at flyttingsutgiftene legges til anbudssummen.

Sikrede bestemmer hvilket verksted som skal benyttes, men assurandørens ansvar for omkostningene ved reparasjonen og flyttingen er begrenset til et beløp svarende til det beløp som ville ha blitt erstattet hvis det laveste korrigerede anbud var blitt antatt, tillagt 20% p.a. av kaskotaksten for den tid sikrede sparer ved ikke å velge dette anbudet.

Har sikrede på grunn av særlige omstendigheter rimelig grunn til å motsette seg at reparasjonen blir utført ved et av de verksteder som har gitt anbud, kan han kreve at anbudet fra dette verkstedet settes ut av betraktning.

§ 12-13. Flytting av skipet

Med den begrensning som følger av § 12-12, svarer assurandøren for omkostningene ved flytting av skipet til verksted, herunder kost og hyre til nødvendig mannskap, bunkers og lignende direkte utgifter ved driften av skipet i den tid som medgår. Hvis flyttingen medfører besparelser for sikrede, fratrekkes et tilsvarende beløp.

Har en annen assurandør uttrykkelig fralagt seg ansvaret under flyttingen i henhold til § 3-20, svarer den assurandøren som er ansvarlig for skipets skader, også for tap som oppstår under eller som følge av flyttingen, og som ellers ville ha blitt erstattet av den andre assurandøren.

Assurandøren kan fralegge seg ethvert ansvar under flyttingen overensstemmende med § 3-20.

§ 12-14. Fordeling av fellesomkostninger

Er det påløpt omkostninger som er felles for reparasjonsarbeider som assurandøren svarer for og arbeider som ikke omfattes av forsikringen, skal disse omkostningene fordeles skjønnsmessig under hensyn til hva arbeidene har kostet. De fellesomkostningene som er avhengige av reparasjonstidens lengde, skal dog fordeles under hensyn til den tid de erstatningsmessige og de ikke-erstatningsmessige arbeidene ville ha tatt, dersom de to gruppene av arbeider var blitt utført hver for seg.

§ 12-15. Isfradrag

Skade som skyldes støt mot eller berøring med is - sammenstøt med isfjell i rom sjø unntatt - erstattes med fradrag av en fjerdepart.

§ 12-16. Maskinfradrag

Skade på maskineriet med tilbehør og på rørledninger og elektriske ledninger utenfor maskineriet erstattes med fradrag som nevnt i politisen. I tillegg kommer egenandelen som nevnt i § 12-18, første ledd.

Maskinfradrag gjøres dog ikke hvis skaden er en følge av:

- (a) at skipet har vært utsatt for sammenstøt eller støtning,

- (b) at maskinrommet er blitt satt helt eller delvis under vann,
- (c) brann eller eksplosjon som er oppstått utenfor maskinrommet.

§ 12-17. Erstatning uten fradrag

Uten fradrag etter § 12-15 og § 12-16 erstattes:

- (a) tap som omfattes av § 12-1, fjerde ledd, § 12-11, annet ledd og § 12-13,
- (b) ubrukte reservegjenstander som skades eller går tapt,
- (c) midlertidig reparasjon.

§ 12-18. Egenandel

For hvert enkelt havari fratrekkes det beløp som er oppgitt i polisen.

Skade som skyldes hårdtvær eller gange i is, og som er oppstått i tiden fra avgangen fra en havn til anløpet av den neste, regnes som ett enkelt havari.

Omkostninger i forbindelse med erstatningsoppgjøret, jfr. § 4-5, og tap ved redningsforanstaltninger, jfr. § 4-7 til § 4-12, erstattes uten egenandel.

§ 12-19. Grunnlaget for beregning av fradrag etter § 12-15 til § 12-18 og § 3-15

Fradrag etter § 3-15 annet ledd, § 12-15, § 12-16 og § 12-18 beregnes av den fulle erstatning etter Planen og forsikringsvilkårene før fradrag etter noen av disse paragrafene er gjort.

Fradrag gjøres også når skade på skipet erstattes etter § 4-7 jfr. § 4-12 første ledd.

Kapittel 13. Sikredes ansvar for sammenstøt eller støtning

§ 13-1. Omfanget av assurandørens ansvar

Assurandøren svarer for ansvar som sikrede blir pålagt for tap som skipet med tilbehør, utstyr og last, eller slepebåt som skipet benytter, har voldt ved sammenstøt eller støtning.

Assurandøren svarer likevel ikke for:

- (a) ansvar som oppstår mens skipet foretar slepning, eller som er forårsaket av slepningen, medmindre denne skjer i forbindelse med en bergning som omhandlet i § 3-12, annet ledd,
- (b) ansvar for skade på person eller tap av liv,
- (c) annet tap tilføyet passasjerer og mannskap på det forsikrede skip,
- (d) ansvar for skade på eller tap av last, andre gjenstander ombord i det forsikrede skip, eller utstyr som skipet benytter,
- (e) ansvar overfor befraktere eller andre hvis interesse er knyttet til det forsikrede skip,
- (f) ansvar for forurensningsskader og skader ved brann eller eksplosjon voldt av olje eller andre flytende eller flyktige stoffer, og kontaminasjonsskader voldt av radioaktive stoffer. Hvis det forsikrede skip har støtt sammen med et annet skip, erstattes dog ansvar for slike skader på dette skip med tilbehør og last,
- (g) ansvar for tap som last eller bunkers volder etter grunnstøtning eller støtning mot is,
- (h) ansvar for tap voldt ved skipets bruk av anker, fortøynings- og slepegods, laste- og losseledninger, landganger o.l. og ansvar for skade på eller tap av disse gjenstander,
- (i) ansvar for fjerning av vraket av det forsikrede skipet og for ferdselshindringer skapt av det forsikrede skipet,
- (j) refusjon av beløp som tredjemann har betalt som erstatning for tap som nevnt under (a) til (i).

§ 13-2. Ansvarsbegrensning på grunnlag av flere skips tonnasje eller verdi

Blir sikredes ansvar begrenset på grunnlag av flere skips tonnasje eller verdi, og er disse skip forsikret hos forskjellige assurandører, svarer hver enkelt assurandør for den del av ansvaret som tilsvarer vedkommende skips tonnasje eller verdi.

§ 13-3. Grensen for assurandørens ansvar ved et enkelt havari

For erstatningsansvar som er forårsaket ved et enkelt havari, svarer assurandøren inntil et beløp tilsvarende forsikringssummen.

§ 13-4. Egenandel

For hvert enkelt havari fratrekkes det beløp som er oppgitt i polisen.

Saksomkostninger, jfr. § 4-4, omkostninger i forbindelse med erstatningsoppgjøret, jfr. § 4-5, og tap ved redningsforanstaltninger, jfr. § 4-7 til § 4-12, erstattes uten egenandel.

DEL TRE ANDRE STORSKIPSFORSIKRINGER

Kapittel 14. Særskilte forsikringer mot totaltap

§ 14-1. Forsikring mot totaltap og overskytende kollisjonsansvar (kaskointeresseforsikring)

Er det tegnet forsikring mot totaltap og overskytende kollisjonsansvar (kaskointeresseforsikring), svarer assurandøren med et beløp fastsatt i polisen

(a) for totaltap overensstemmende med reglene i kapittel 11 og § 15-10,

og

(b) særskilt for sikredes ansvar for sammenstøt eller støtning overensstemmende med reglene i § 13-1 til § 13-3, når kaskoassurandøren ikke erstatter ansvaret fordi det overstiger en forsikringssum tilsvarende den fulle kaskotakst.

§ 14-2. Forsikring mot tap av langsiktige fraktinntekter (fraktinteresseforsikring)

Er det tegnet forsikring mot tap av langsiktige fraktinntekter (fraktinteresseforsikring), svarer assurandøren for totaltap overensstemmende med reglene i kapittel 11 med et beløp fastsatt i polisen.

§ 14-3. Fellesregler for de særskilte forsikringene mot totaltap

Assurandørens ansvar for totaltap er betinget av at sikrede krever erstatning for totaltap av kaskoassurandøren. Har kaskoassurandøren utbetalt forsikringssummen i henhold til § 4-21, kan sikrede kreve erstatning av assurandøren mot å overdra vraket til ham. Er det tegnet både kaskointeresseforsikring og fraktinteresseforsikring, har kaskointeresseassurandøren fortrinnsrett til vraket.

Assurandøren svarer ikke for tap ved redningsforanstaltninger, jfr. § 4-7 til § 4-12.

Reglene i kapittel 10 og 11 får tilsvarende anvendelse.

Reglene i § 1-4, § 9-4, § 9-5 første punkt, § 9-6 og § 9-8, jfr. § 9-2, får tilsvarende anvendelse i forholdet mellom assurandørene for de særskilte forsikringene mot totaltap m.v. og hovedassurandøren ved kaskoforsikringen.

§ 14-4. Begrensninger i adgangen til å tegne særskilte forsikringer mot totaltap

Er det tegnet kaskointeresseforsikring for et beløp som overstiger 25 % av taksten ved kaskoforsikringen mot samme fare, er den overskytende del av kaskointeresseforsikringen ugyldig. Tilsvarende gjelder ved tegning av fraktinteresseforsikring.

Er det tegnet flere kaskointeresseforsikringer eller flere fraktinteresseforsikringer, reduseres assurandørens ansvar forholdsmessig.

Reglene i første ledd er ikke til hinder for at sikrede i tillegg til kaskointeresseforsikring og fraktinteresseforsikring tegner forsikring med åpen forsikringsverdi mot tap av et eksisterende tidscerteparti eller en kontrakt for en serie reiser. Får sikrede utbetalt erstatning under en slik forsikring, reduseres fraktinteresseassurandørens ansvar etter § 14-2 tilsvarende.

Kapittel 15. Krigsforsikring

Avsnitt 1 Alminnelige regler om krigsforsikringens omfang

§ 15-1. Farefeltet

Forsikringen omfatter krigsfare, jfr. § 2-9.

Er sjøfareforsikringen suspendert under forhold som nevnt i § 3-19, omfatter forsikringen også sjøfare, jfr. § 2-8.

Er skipet forsikret i Den norske Krigsforsikring for Skib, og sjøfareforsikringen er suspendert ved rekvisisjon av fremmed statsmakt, jfr. § 3-17, omfatter forsikringen også sjøfare, jfr. § 2-8.

§ 15-2. Tapsfeltet

Forsikringen omfatter:

- (a) totaltap, jfr. kapittel 11 og avsnitt 4 nedenfor,
- (b) skade, jfr. kapittel 12 og avsnitt 5 nedenfor,
- (c) kollisjonsansvar, jfr. kapittel 13,
- (d) kaskointeresse/fraktinteresse, jfr. kapittel 14,
- (e) tidstap, jfr. kapittel 16 og avsnitt 6 nedenfor,
- (f) rederansvar (P&I), jfr. avsnitt 7 nedenfor,
- (g) yrkesskade m.v., jfr. avsnitt 8 nedenfor.

§ 15-3. Forsikringssum

I tillegg til § 4-18 gjelder:

- (a) Rederansvar, jfr. avsnitt 7, erstattes i henhold til særskilt fastsatt forsikringssum. Selvom forsikringssummen overskrides, erstatter assurandøren ansvar etter § 15-21.
- (b) Kaskointeresse og/eller fraktinteresse, jfr. kap. 14, erstattes i henhold til særskilt fastsatt forsikringssum.
- (c) Tidstap, jfr. kap. 16 og avsnitt 6, erstattes i henhold til særskilt fastsatt forsikringssum.

§ 15-4. Sikkerhetsforskrifter

Assurandøren kan i forsikringstiden gjennom spesielle sikkerhetsforskrifter (jfr. § 3-24) gi pålegg bl.a. om følgende forhold:

- (a) at skipet ikke skal tiltre en planlagt reise eller fullføre en pågående reise,
- (b) at skipet skal eller ikke skal følge en bestemt rute,
- (c) at skipet skal deviere, flyttes fra en havn til en annen, eller bli liggende i en bestemt havn,
- (d) at skipet ikke skal føre last av en bestemt art eller visse passasjerer,
- (e) at skipet skal eller ikke skal følge påbud gitt av fremmed statsmakt,
- (f) at sikrede uten ugrunnet opphold skal gi opplysninger om skipets posisjon, om reiser skipet utfører eller skal utføre, om avgangs- og ankomsttid, lastens art, reiseruten, befraktningsforholdet m.v., og om eventuelle endringer i tidligere gitte opplysninger om slike forhold.

Ved brudd på fastsatte sikkerhetsforskrifter gjelder § 3-25 første og annet ledd tilsvarende.

Avsnitt 2 Opphør av forsikringen

§ 15-5. Stormaktskrig

Oppstår det krig eller krigslignende forhold mellom noen av de følgende stater: Storbritannia, USA, Frankrike, Den russiske føderasjon, Folkerepublikken China, opphører en forsikring mot krigsfare umiddelbart, medmindre skipet er forsikret i Den norske Krigsforsikring for Skib.

§ 15-6. Bruk av atomvåpen i krigsøyemed

Ved enhver bruk av atomvåpen i krigsøyemed opphører forsikringen umiddelbart. Er skipet forsikret i Den norske Krigsforsikring for Skib gjelder dette likevel bare såfremt skipet befinner seg i ekskluderte eller betingede fartsområder, jfr. § 15-9.

§ 15-7. Bortleie

Blir skipet bortleiet (bareboat-bortfraktet), opphører forsikringen umiddelbart.

§ 15-8. Oppsigelse

Ved endrede forhold har både forsikringstageren og assurandøren rett til å si opp forsikringen med syv dagers varsel.

Blir forsikringen sagt opp etter første ledd, skal assurandøren innen utløpet av fristen fremkomme med forslag til eventuelle nye vilkår og ny premiefastsettelse.

Avsnitt 3 Fartsområdet

§ 15-9. Ekskluderte og betingede fartsområder

I tillegg til § 3-15 gjelder følgende:

Assurandøren kan til enhver tid fastsette eller endre forsikringens fartsområde. Han kan i denne forbindelse bestemme at:

- (a) visse områder skal ha status som betingede områder. I slike områder kan skipet fortsatt seile, men det skal betales tilleggspremie.
- (b) visse områder skal ha status som ekskluderte områder. Slike områder faller utenfor forsikringens fartsområde.

Avsnitt 4 Totaltap

§ 15-10. Forholdet til kapittel 11

Bestemmelsene i dette avsnitt kommer i tillegg til bestemmelsene i kapittel 11.

§ 15-11. Inngrep fra fremmed statsmakt, sjørøveri

Er skipet fratatt sikrede ved inngrep fra fremmed statsmakt, som assurandøren svarer for etter § 2-9, kan sikrede kreve erstatning for totaltap hvis skipet ikke er frigitt innen tolv måneder fra den dag da inngrepet fant

sted

Er skipet tatt av sjørøvere eller fratatt sikrede ved lignende rettsstridig inngrep, som assurandøren svarer for etter § 2-9, kan sikrede kreve erstatning for totaltap hvis skipet ikke er kommet til rette innen tolv måneder fra den dag inngrepet fant sted.

Er det innen utløpet av de frister som er nevnt i første og annet ledd på det rene at sikrede ikke vil få skipet tilbake, kan han straks kreve erstatning for totaltap.

Har sikrede fremsatt krav om erstatning for totaltap og de fastsatte frister er utløpt, er det uten betydning for sikredes krav at skipet senere blir frigitt.

§ 11-8 og § 11-9 gjelder tilsvarende.

§ 15-12. Innestengning

Er skipet som følge av innestengning forhindret fra å forlate en havn eller et lignende avgrenset område, kan sikrede kreve erstatning for totaltap, hvis hindringen ikke har opphørt innen tolv måneder fra den dag den inntraff.

Bestemmelsene i § 15-11 tredje, fjerde og femte ledd får tilsvarende anvendelse.

§ 15-13. Påtvunget opphold m.v.

Har skipet vært ute av inntektsgivende virksomhet i mer enn seks måneder som følge av pålegg fra assurandøren, jfr. § 15-4, kan sikrede kreve erstatning for totaltap.

Avsnitt 5 Skade

§ 15-14. Forholdet til kapittel 12

Bestemmelsene i kapittel 12 gjelder med følgende unntak:

- (a) Forsikringen omfatter ikke omkostninger nevnt i § 12-8 og § 12-11 annet ledd. Forsikringen omfatter heller ikke hyre og kost og lignende utgifter ved driften av skipet som går inn under § 4-11 eller § 12-13 første ledd.
- (b) I stedet for § 12-12 gjelder:

De innhentede anbud skal for sammenligningens skyld korrigeres ved at flyttingsutgiftene legges til anbudssummen. Til de korrigerte anbud legges et beløp lik produktet av dagsbeløpet under tidstapsforsikringen og det antall døgn skipet i alt vil bli ute av inntektsgivende virksomhet hvis reparasjonen skjer ved vedkommende verksted. Den sum som derved fremkommer, betegnes som totalomkostningene ved reparasjonen.

Har sikrede på grunn av særlige omstendigheter rimelig grunn til å motsette seg at reparasjonen blir utført ved et av de verksteder som har gitt anbud, kan han kreve at anbudet fra dette verkstedet settes ut av betraktning.

Sikrede bestemmer hvilket verksted som skal benyttes, men assurandørens ansvar er begrenset til de beløp som er nevnt i de foregående ledd.

§ 15-15. Egenandel

Er det avtalt egenandel i polisen, jfr. § 12-18, gjelder følgende:

Har skipet vært beslaglagt eller rekvirert til bruk av fremmed statsmakt, og det blir tilbakelevert uten at sikrede kan kreve erstatning for totaltap, skal tap oppstått under inngrepet i sin helhet ansees som forårsaket ved et enkelt havari.

Avsnitt 6 Tidstap

§ 15-16. Forholdet til kapittel 16

Bestemmelsene i dette avsnitt kommer i tillegg til bestemmelsene i kapittel 16.

Istedenfor § 16-1 annet ledd litra b gjelder:

Assurandøren hefter for tap som skyldes at skipet helt eller delvis er ute av inntektsgivende virksomhet fordi det som følge av innstengning er forhindret fra å forlate en havn eller et lignende avgrenset område.

§ 15-17. Tap ved anløp av visitasjonshavn, midlertidig opphold m.v.

Assurandøren dekker også tidstap hvor skipet bringes til havn av fremmed statsmakt for:

- (a) visitasjon av last m.v.
- (b) oppbringelse og midlertidig tilbakeholdelse.

Har sikrede krav på totaltapserstatning etter § 15-11 eller § 15-12, har han ikke rett til erstatning etter dette avsnitt utover den første måneden av tidstapet. Er erstatning allerede utbetalt, skal den trekkes fra i totaltapserstatningen.

§ 15-18. Tap ved pålegg om opphold m.v.

Assurandøren dekker også tidstap som følge av pålegg fra assurandøren, jfr. § 15-4. Dette gjelder likevel ikke i forbindelse med krigsutbrudd.

Har sikrede krav på totaltapsdekning etter § 15-13, gjelder § 15-17 annet ledd tilsvarende.

§ 15-19. Valg av reparasjonssted

§ 16-9 gjelder ikke.

Avsnitt 7 Rederansvar m.v. (P&I)

§ 15-20. Dekningsområdet

Assurandøren dekker ansvar og utgifter som ville ha vært erstatningsmessige under skipets P&I-forsikring, dersom vedkommende hendelse ikke hadde vært forårsaket av en krigsfare, jfr. § 2-9.

Er det ikke tegnet P&I forsikring mot sjøfare for skipet, skal assurandørens ansvar etter første ledd fastsettes som om P&I forsikringen hadde vært tegnet i Assuranceforeningen Skuld (Gjensidig).

§ 15-21. Fjerning av krigsvrak

Er skipet gått tapt som følge av krigsfare, dekker assurandøren sikredes ansvar for fjerning av vraket.

§ 15-22. Begrensninger i dekningen

Omfattes ansvar og utgifter som nevnt i § 15-20 og § 15-21 av en annen forsikring sikrede har tegnet, er dekningen etter dette avsnitt subsidiær i forhold til den forsikringen.

Avsnitt 8 Yrkesskadeforsikring m.v.

§ 15-23. Dekningsområdet

Har sikrede i henhold til lov eller tariffavtale plikt til å tegne dødsfalls- og invaliditetsforsikring på skipets besetningsmedlemmer, dekker assurandøren de krav besetningsmedlemmene har i denne forbindelse.

Omfattes krav som nevnt i første ledd av dekningen til en annen forsikring sikrede har tegnet, er dekningen etter denne bestemmelsen subsidiær i forhold til den forsikringen.

Kapittel 16. Tidstapforsikring

§ 16-1. Hovedregler om assurandørens ansvar

Forsikringen omfatter tap som skyldes at skipet helt eller delvis har vært ute av inntektsgivende virksomhet på grunn av skade på skipet, såfremt skaden er erstatningsmessig etter Planen og de vanlige norske storkaskovilkår som gjaldt da denne forsikringen trådte i kraft, eller ville ha vært det dersom det ikke hadde vært avtalt egenandel, jfr. § 12-18.

Forsikringen omfatter også tap som skyldes at skipet helt eller delvis er ute av inntektsgivende virksomhet:

- (a) fordi det er grunnstøtt,
- (b) fordi det som følge av fysisk innestengning (bortsett fra innestengning på grunn av is) er forhindret fra å forlate en havn eller et lignende avgrenset område, eller
- (c) som følge av tiltak for å berge eller fjerne skadet last.

§ 16-2. Totaltap og kompromissoppgjør

Assurandøren svarer ikke for tidstap som følge av et havari som gir sikrede rett til totaltapserstatning etter kap. 11, eller som gjøres opp ved at kaskoassurandøren som kompromiss utbetaler minst 75% av kaskotaksten uten å få rett til å overta skipet og uten at sikrede pålegges plikt til å reparere det.

§ 16-3. Hovedregel om beregning av erstatningen

Erstatningen fastsettes på grunnlag av den tid skipet har vært ute av inntektsgivende virksomhet (tidstapet) og inntektstapet per døgn (dagsbeløpet). Tidstap som er inntrådt før begivenhetene beskrevet i § 16-1 har inntruffet, erstattes ikke.

§ 16-4. Beregningen av tidstapet

Tidstapet angis i dager, timer og minutter. Tid hvor skipet bare delvis har vært ute av inntektsgivende virksomhet, omregnes til tilsvarende tid med full driftsstands.

Assurandørens ansvar for tidstap som følge av et enkelt havari og for det totale tidstap som følge av havarier inntruffet i forsikringsperioden er begrenset til forsikringssummen per døgn multiplisert med det antall erstatningsdager per havari og i alt som er angitt i polisen.

§ 16-5. Dagsbeløpet

Sikredes inntektstap per døgn (dagsbeløpet) skal settes lik frakten pr. døgn i henhold til den løpende fraktavtale, med fradrag av utgifter som sikrede har eller burde ha spart som følge av at skipet ikke har vært i regulær drift.

Hvis skipet er avsluttet, beregnes dagsbeløpet på grunnlag av de gjennomsnittlige fraktrater for skip av vedkommende type og størrelse i det tidsrom skipet er ute av inntektsgivende virksomhet.

§ 16-6. Taksert dagsbeløp

Hvis det i forsikringsavtalen er angitt at inntektstapet skal erstattes med et bestemt beløp pr. døgn, anses beløpet som taksert dagsbeløp, hvis ikke noe annet klart fremgår av forholdene.

§ 16-7. Egenandelsperiode

For hvert enkelt havari fastsettes en egenandelsperiode som regnes fra havariets begynnelse og varer inntil tidstapet som følge av havariet, beregnet etter regelen i § 16-4 første ledd annet punkt, er nådd opp i den egenandelsperiode som er angitt i polisen. Tidstap i egenandelsperioden erstattes ikke av assurandøren.

Hårdtværskader som er oppstått i tiden fra avgangen fra en havn til anløpet av den neste, regnes for å være oppstått ved ett havari. Dersom forsikringen begynner å løpe eller løper ut i dette tidsrom, erstatter assurandøren en så stor del av tidstapet som følge av samtlige hårdtværsskader i tidsrommet som det antall hårdtværddager hvor forsikringen løper utgjør av antallet hårdtværddager i hele tidsrommet.

Reglene i annet ledd gjelder tilsvarende for skader som følge av at skipet har gått gjennom is og for skader ved grunnstøtning eller grunnberøring ved gange i grunt farvann.

§ 16-8. Besiktelse av skadene

Bestemmelsen i § 12-10 gjelder tilsvarende for denne forsikring.

§ 16-9. Valg av reparasjonssted

Assurandøren kan forlange at det blir innhentet tilbud på reparasjonsarbeidet fra de verksteder han ønsker. Hvis sikrede ikke innhenter slike tilbud, kan assurandøren gjøre det.

Har sikrede på grunn av særlige omstendigheter rimelig grunn til å motsette seg at reparasjonen blir utført ved et av de verksteder som har gitt tilbud, kan han kreve at tilbudet fra dette verksted settes ut av betraktning.

Sikrede bestemmer hvilket verksted som skal benyttes. Assurandørens ansvar er likevel begrenset til tidstapet etter det tilbud som ville ha medført det minste tidstap av de tilbud som sikrede ville ha kunnet kreve dekket under kaskoforsikringen. Velger sikrede dette verkstedet, skal erstatningsoppgjøret bygge på det faktiske tidstapet, selvom dette er større enn hva tilbudet forutsatte.

§ 16-10. Forseiling til verksted. o.l.

Tidstap ved forseiling til verksted belastes den gruppe arbeider som har nødvendiggjort forseilingen. Det samme gjelder tidstap etter avslutningen av en reparasjon i den utstrekning dette er erstatningsmessig etter § 16-13.

Hvis forseiling til verkstedet var nødvendiggjort av mer enn en gruppe arbeider, fordeles forseilingstiden i forhold til den tid hver gruppe arbeider ville ha krevet hvis de var utført separat. Forseiling i egenandelsperioden fordeles ikke.

Reglene i første og annet ledd gjelder også for tidstap ved besiktelser, innhenting av tilbud, tankrengjøring, venting for selve reparasjonen og lignende forhold som er nødvendige for at arbeidet skal kunne utføres.

§ 16-11. Omkostninger anvendt for å spare tid

Assurandøren svarer for ekstraomkostninger ved midlertidige reparasjoner og andre ekstraordinære tiltak, iverksatt for å unngå tidstap som forsikringen omfatter, i den utstrekning disse omkostninger ikke skal dekkes av skipets kaskoassurandør.

Assurandøren svarer dog ikke utover det beløp han skulle ha betalt dersom foranstaltningene ikke var blitt foretatt.

Dersom tid spares for sikrede, skal han bære en andel av de ekstraordinære kostnader i forhold til den tid som spares for hans regning.

§ 16-12. Samtidige reparasjoner

Hvis det samtidig blir utført reparasjoner som omfattes av forsikringen, og arbeider som ikke omfattes av noen tidstapforsikring, men som:

(a) utføres til oppfyllelse av et pålegg som er gitt av klasseinstitusjonen i eller uten forbindelse med en

periodisk klassebesiktigelse, uten hensyn til om pålegget er forfalt på reparasjonstidspunktet eller ikke,

eller

(b) er nødvendige av hensyn til skipets sjødyktighet eller for dets evne til å oppfylle sine kontraktsforpliktelser, eller gjelder ombygging,

eller

(c) forøvrig gjelder forsterkning, reparasjon eller vedlikehold, med unntak for arbeider som etter sin art ikke i noe tilfelle ville nødvendiggjøre et særskilt verkstedsopphold,

erstatte assurandøren i tilfelle som nevnt under a) og b) halvparten av den felles reparasjonstid som faller utenfor egenandelsperioden, og i tilfelle som nevnt under c) halvparten av den felles reparasjonstid som overstiger 30 dager.

Hvis det samtidig blir utført reparasjoner vedrørende to havarier, som begge omfattes av forsikringen, gjelder regelen i foregående ledd tilsvarende for den tid som faller innenfor egenandelsperioden for det ene havariet, men ikke innenfor egenandelsperioden for det annet havari.

Hvis det samtidig blir utført reparasjoner som omfattes av forsikringen og arbeider som omfattes av en annen tidstapforsikring, erstatte assurandøren halvparten av den felles reparasjonstid som faller utenfor egenandelsperioden. Dette gjelder også hvor reparasjonen under den annen polise finner sted i egenandelsperioden under denne polisen. Hvis det dessuten samtidig blir utført arbeider som ikke omfattes av noen tidstapforsikring, men som er av den art som er nevnt i første ledd a) - c), erstatte assurandøren bare en fjerdepart av den felles reparasjonstid som faller utenfor egenandelsperioden i tilfeller nevnt under a) og b) og som overstiger 30 dager i tilfeller nevnt under c).

Ved anvendelse av reglene i første til tredje ledd skal hver enkelt gruppe arbeider ansees for å ha pågått i det antall dager arbeidene ville ha krevet hvis de var blitt utført separat, regnet fra det tidspunkt arbeidene ble påbegynt. Med mindre forholdene klart utpeker et annet tidspunkt, antas alle grupper arbeider for å være blitt påbegynt ved skipets ankomst til verkstedet. Den forsinkelse som måtte oppstå fordi flere grupper arbeider er blitt utført samtidig, skal belastes alle grupper i forhold til det antall dager arbeidene ville ha krevet hvis de var blitt utført separat, regnet fra det tidspunkt arbeidene ble påbegynt.

§ 16-13. Tidstap etter avslutningen av en reparasjon

Etter avsluttet reparasjon erstatte assurandøren kun:

- (a) tidstap før skipet kan gjenoppta reisen eller virksomheten under den fraktavtale som var i kraft ved havaritidspunktet,
- (b) tidstap før skip som brukes i linjevirkosomhet eller på annen måte følger en fast rute eller som opererer i et begrenset geografisk område, kan gjenoppta virksomheten,
- (c) tidstap ved forseiling av skipet til den første lasteplass under en fraktavtale som var bindende inngått før havaritidspunktet.

§ 16-14. Reparasjoner etter utløpet av forsikringstiden

Assurandøren svarer ikke for tidstap ved reparasjonsopphold som blir påbegynt senere enn to år etter utløpet av forsikringstiden.

Tidstap ved reparasjonsopphold som påbegynnes etter utløpet av forsikringstiden erstattes etter reglene i § 16-5, selv om dagsbeløpet etter § 16-6 er taksert, dersom dette leder til lavere erstatning.

§ 16-15. Assurandørens ansvar når skipet overdras til ny eier

Når skader på skipet repareres i forbindelse med overdragelse til ny eier, svarer assurandøren ikke for tid som likevel ville gått tapt i forbindelse med overdragelsen. Må overdragelsen utsettes på grunn av reparasjoner som

omfattes av forsikringen, erstatter assurandøren sikredes rentetap, fastsatt etter reglene i § 5-4, selv om skipet ikke ville hatt inntekt under utsettelsen.

Blir skipet overdratt til ny eier med ureparerte skader, erstatter assurandøren det tap sikrede kan bevise at han har lidt som følge av at kjøperen under reparasjonen av skipets skader vil måtte ta det ut av tjeneste.

Erstatning under første og annet ledd skal ikke være høyere enn erstatningen beregnet på grunnlag av forsikringssummen pr. døgn og

(a) den tid levering var utsatt med, eller

(b) den tid som kunne påregnes å medgå til kjøperens reparasjon av skipet,

med fradrag for den avtalte egenandelsperioden. Det kan ikke kreves erstatning etter § 16-13 i disse tilfellene.

Sikredes krav mot assurandøren kan ikke overdras til ny eier.

§ 16-16. Forholdet til andre assurandører og felleshavari

Reglene om dekningskrav i § 5-13 skal anvendes tilsvarende på:

(a) sikredes krav på erstatning av tidstap og erstatning av driftsutgifter under flytting til verkstedet i henhold til § 12-11 eller § 12-13, eller tilsvarende bestemmelser i slike andre vilkår som skipets kaskoforsikring er dekket på, og

(b) de krav sikrede forøvrig måtte ha på å få tapet erstattet av en annen assurandør eller i felleshavari.

DEL FIRE ANDRE FORSIKRINGER

Kapittel 17. Særregler for fiskefartøyer og mindre fraktefartøyer m.v

Avsnitt 1 Felles bestemmelser

§ 17-1. Anvendelsesområde

Reglene i kap. 17 avsnitt 1-7 kommer bare til anvendelse i den utstrekning dette fremgår av politen.

§ 17-2. Fornyelse av forsikringen/Til § 1-5

Forsikringen fornyes for 12 måneder dersom den ikke er sagt opp senest 30 dager før forfallsdag.

§ 17-3. Fartsområde /Til § 3-15

Fartøyets fartsområde skal angis i politen.

Er ikke annet bestemt, utgjør fartsområdet for fiskefartøyer området nord for 40 grader nordlig bredde, og nord til åpen/spredt driviskonsentrasjon (4/10-6/10) eller høyere som fremgår av det til enhver tid gjeldende iskart utgitt av DNMI, og mellom 50 grader østlig lengde og 65 grader vestlig lengde.

Ved overskridelse av fartsområdet etter første og annet ledd gjelder § 3-15 tredje ledd tilsvarende.

§ 17-4. Klasse og skipskontroll/Til § 3-14

Har fartøyet ved forsikringstidens begynnelse klasse i et klassifikasjonsselskap godkjent av assurandøren, gjelder § 3-14.

Fartøy som ikke har klasse, skal ved forsikringstidens begynnelse ha gyldig sertifikat i henhold til Sjøfartsdirektoratets regler. Bortfall av gyldig sertifikat likestilles med tap av klasse, jfr. § 3-14.

§ 17-5. Sikkerhetsforskrifter/Til § 3-24 og § 3-25

Følgende spesielle sikkerhetsforskrifter gjelder, jfr. § 3-25 annet ledd:

- (a) Fartøyet skal ikke forsere is.
- (b) Har fartøyet fartssertifikat, utgjør bestemmelsene i sertifikatet spesielle sikkerhetsforskrifter.
- (c) Ved landligge og opplag skal sikrede sikre fartøy og utstyr, og sørge for daglig tilsyn av fartøyet og dets fortøyninger. Tilbehør, utstyr, fangst eller last skal være innelåst, fastlåst til eller boltet fast til fartøyet, slik at det må brukes verktøy for å fjerne det.

§ 17-6. Sikredes besparelser

Har sikrede som følge av havari eller ansvar som er dekket av forsikringen oppebåret ekstra inntekter, spart utgifter eller avverget ansvar som ellers ville ha påløpt og som ikke ville ha vært dekket av assurandøren, kan denne gjøre fradrag i erstatningen med et beløp som svarer til den fordel som er oppnådd.

Avsnitt 2 Kaskoforsikring - normaldekning

§ 17-7. Endring av den åpne eller takserte forsikringsverdien/Til § 2-2 og § 2-3

I tillegg til § 2-2 og § 2-3 gjelder:

Sikrede skal melde fra til assurandøren dersom det skjer endringer i konsesjonsvilkårene for fartøyet, eller han aksepterer et tilbud om offentlig kondemnasjonstilskudd som er lavere enn den åpne eller takserte forsikringsverdien. Assurandøren kan i slike tilfelle kreve at den åpne eller takserte forsikringsverdien settes ned.

§ 17-8. Skade på båter, fangstredskaper og fangst/Til § 4-7 til § 4-12 og § 4-16

Assurandørens ansvar for redningsomkostninger, jfr. § 4-7 til § 4-12, omfatter ikke tap av eller skade på fiskefartøyets båter, fangstredskaper eller fangst som oppstår mens disse gjenstandene befinner seg utenfor fartøyet.

§ 17-9. Kasko og fraktinteresseforsikring/Til § 10-12

I stedet for § 10-12 gjelder:

Får sikrede utbetalt erstatning under en interesseforsikring, reduseres kaskoassurandørens ansvar tilsvarende, med mindre kaskoassurandøren på forhånd har samtykket i at det tegnes slik forsikring.

§ 17-10. Kondemnasjon/Til § 11-3

I stedet for § 11-3 annet ledd første punkt gjelder:

Fartøyet er kondemnabelt når det har så omfattende havariskader at omkostningene ved å reparere det vil utgjøre minst 90 % av forsikringsverdien, eller av fartøyets verdi i reparert stand, dersom den er høyere enn forsikringsverdien.

§ 17-11. Skrogskader på fartøy som ikke er bygget i stål/Til § 12-1

Ved skrogskader på fartøy som ikke er bygget i stål, svarer assurandøren ikke for:

- (a) kjølbukt eller skader som er en følge av kjølbukt. Det samme gjelder for verdiforringelse ved at utbedring ikke finner sted.
- (b) skade som er en følge av støtning mot eller berøring av is.
- (c) drivning av skrog og dekk.

§ 17-12. Skade på maskineri, elektronisk utstyr, m.m.

Assurandøren svarer bare for skade på:

- (a) maskineri med tilbehør,
- (b) fabrikkmaskineri som anvendes til bearbeidelse eller foredling av fangst e.l.
- (c) notvinsj, linespill, trålvinsj eller annen innhivningsanordning for fiskeredskaper, sildepumper o.l.,
- (d) rørledninger og elektriske ledninger utenfor maskineriet, og
- (e) elektronisk utstyr

såfremt skaden er en følge av at fartøyet har vært utsatt for sammenstøt, støtning, jordskjelv, eksplosjon utenfor maskineriet eller brann, eller at fartøyet er sunket eller kantret. Skader på elektronisk utstyr som skyldes hårdtvær skal likevel erstattes når det ved samme havari er oppstått slike skader på skrog eller overbygning.

§ 17-13. Omkostninger for å spare tid/Til § 12-7, § 12-8, § 12-11 og § 12-12

Assurandøren svarer ikke for omkostningene ved:

- (a) en midlertidig reparasjon i henhold til § 12-7 annet ledd utover den besparelse han oppnår ved at den endelige reparasjonen blir utsatt,

- (b) at sikrede i henhold til § 12-8 påskynder reparasjonsarbeidet ved ekstraordinære tiltak for å begrense sitt tidstap,
- (c) reparasjon og flytting i henhold til § 12-12 annet ledd utover det beløp som ville ha blitt erstattet hvis det laveste korrigerede anbudet var blitt antatt, eller for tidstapet i henhold til § 12-11 annet ledd.

§ 17-14. Fradrag/Til § 12-15, § 12-16 og § 12-18

- (a) Isfradrag, jfr. § 12-15:
Skade som skyldes støt mot eller berøring med is nord for 75° nordlig bredde samt på feltene ved Grønland, inkludert Danmarkstredet, erstattes med fradrag av 25 % for fartøy med isklasse ICE 1 B eller bedre, og med fradrag av 45 % for andre fartøy.
- (b) Elektronisk utstyrfradrag:
Skade på elektronisk utstyr erstattes med fradrag som nevnt i polisen.
- (c) Maskinfradrag, jfr. § 12-16:
Skade på maskin etc. erstattes med fradrag som nevnt i polisen.
- (d) Egenandel, jfr. § 12-18:
For hvert enkelt havari fratrekkes det beløp som er nevnt i polisen.

§ 17-15. Sammenstøtsansvar for fiskefartøy/Til § 13-1

Assurandøren svarer for ansvar som sikrede blir pålagt for tap som fartøyet med tilbehør, utstyr og last, eller slepebåt som fartøyet benytter, har voldt på annet fartøy med fast tilbehør ved sammenstøt.

I tillegg til begrensningene i § 13-1 annet ledd gjelder:

Assurandøren dekker ikke ansvar som måtte oppstå mellom deltagere i samme fiskelag eller mellom partrålere.

§ 17-16. Sammenstøtsansvar for fraktefartøyer, herunder brønnbåter, som frakter levende fisk/Til § 13-1

I tillegg til begrensningene i § 13-1 annet ledd gjelder:

Assurandøren dekker ikke ansvar i henhold til § 13-1 for skade på eller tap av fisk eller innretning for oppbevaring av levende fisk, når skaden eller tapet skjer i forbindelse med anløp av vedkommende innretning for lasting eller lossing.